

РЕЗЮМЕТА НА РЕЦЕНЗИРАНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ НА БЪЛГАРСКИ И НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

Методи Иванов

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ЕКОЛОГИЧЕН УРБАНИЗЪМ ЧРЕЗ СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКО СБЛИЖАВАНЕ, РАЗВИТИЕ НА МОБИЛНОСТТА И ПОДОБРЯВАНЕ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА В ПОГРАНИЧНИТЕ ОБЩИНИ МЕЖДУ Р. БЪЛГАРИЯ И Р. СЪРБИЯ: ХИМЕРА ИЛИ РЕАЛНОСТ

Представянето на възможностите за изграждането на екологичен урбанизъм в пограничните райони на Р. Сърбия и на Р. България е в пряка зависимост от степента социално-икономическото сближаване между административно-териториалните единици обособени в тези територии. Изграждането на екологичен урбанизъм става все по актуален въпрос предвид на продължаващите изменения на климата. А от друга страна екологичния урбанизъм се свързва с възможностите за планирането и изграждането на устойчивата архитектура и използването на зелените технологии при грижите за устойчивостта на града. Необходимостта от екологичен подход като средство за оздравяване на съвременния град е от съществено значение и в организационен принцип за изграждането на новите градове на бъдещето. Развитието на концепцията за интелигентни градове предполага обвързването на екологията с градското развитие, както и с многопластовото, разнообразно и нюансирано разбиране за екологичния урбанизъм и естетиката на градската среда. Определено в бъдещото развитие на градовете инвестициите ще се концентрират в местата, които се управляват интелигентно, с помощта на съвременните информационни и комуникационни технологии. Развитието на градовете ще е важно за подобряването на качеството на живота през следващите години, тъй като все по-голямо внимание ще се обръща върху устойчивото развитие на градовете, което трябва да е резултат от използването на изкуствен интелект при комбинацията на умното управление с новите технологии. От друга страна с подобряването на условията за бизнеса, подобряването на съществуващата и изграждането на нова зелена инфраструктура ще се превърне в предпоставка, както за задържане на популациите на живеещите в тези градове, така и за стимулиращото им развитие и превръщането им в зелени устойчиви интелигентни градове на бъдещето. В този процес на трябва да се забравя и ролята на гражданският сектор като катализатор при развитието и използването на зелените технологии в областта на градското планиране и развитие. Освен това факта, че пограничните градове не са големи,

предполага бързото и гъвкаво внедряване на новите решения при изграждането на екологичен урбанизъм в тези територии. Целта на настоящия доклад е да се представят възможностите за изграждането на екологичен урбанизъм основан на анализа на социално-икономическото развитие на обособени територии и едновременно с това на се посочат основните направления, по които ще трябва да се работи за постигането на устойчиво балансирано регионално развитие на територията на пограничните общини в двете съседни страни Република България и Република Сърбия. Така поставената цел предполага да бъде направен ретроспективният и сравнителният анализ на развитието на съответните градове и общини като се разгледа градската екология на урбанизацията от гледна точка на дадености на населеното място, селищното устройство, стратегическото устройствено планиране през години и влиянието на това взаимодействие върху природата и човека и процесите наблюдавани през последните години показващи открояващата се тенденция на увеличаващата се урбанизация от една страна, а от друга запустяване на земите.

Metodi Ivanov

OPPORTUNITIES FOR BUILDING ECOLOGICAL URBANISM THROUGH SOCIO-ECONOMIC COHESION, DEVELOPMENT OF MOBILITY AND IMPROVEMENT OF INFRASTRUCTURE IN THE BORDER MUNICIPALITIES BETWEEN THE REPUBLIC OF BULGARIA AND THE REPUBLIC OF SERBIA: CHIMERA OR REALITY

The presentation of the possibilities for the construction of ecological urbanism in the border regions of the Republic of Serbia and the Republic of Bulgaria is directly dependent on the degree of socio-economic cohesion between the administrative-territorial units separated in these territories. The construction of ecological urbanism is becoming an increasingly important issue given the ongoing climate change. On the other hand, ecological urbanism is associated with the possibilities for planning and building sustainable architecture and the use of green technologies in caring for the sustainability of the city. The need for an ecological approach as a means of rehabilitating the modern city is essential in organizational terms for the construction of the new cities of the future. The development of the concept of smart cities presupposes the connection of ecology with urban development, as well as with the multilayered, diverse and nuanced understanding of ecological urbanism and the aesthetics of the urban environment. Definitely in the future development of cities investments will be concentrated in the places that are managed smart, with the help of modern information and communication technologies. Urban development will be important for improving the quality of life in the coming years, as

more and more attention will be paid to the sustainable development of cities, which must be the result of the use of artificial intelligence in combining smart governance with new technologies. On the other hand, with the improvement of business conditions, the improvement of the existing and the construction of new green infrastructure will become a prerequisite both for retaining the populations of the people living in these cities and for their stimulating development and their transformation into green's sustainable smart cities of the future. In this process, the role of the civil sector as a catalyst in the development and use of green technologies in the field of urban planning and development must not be forgotten. In addition, the fact that border towns are not large implies the rapid and flexible implementation of new solutions in the construction of ecological urbanism in these areas. The purpose of this report is to present the possibilities for building ecological urbanism based on the analysis of the socio-economic development of separate territories and at the same time to indicate the main directions in which all subject in public sector will have to work to achieve sustainable balanced regional development the territory of the border municipalities in the two neighboring countries the Republic of Bulgaria and the Republic of Serbia. The set goal presupposes the retrospective and comparative analysis of the development of the respective cities and municipalities by considering the urban ecology of urbanization from the point of view of the given of the settlement, the settlement structure, the strategic spatial planning over the years and the impact of this interaction on nature and man and the processes observed in recent years showing the emerging trend of increasing urbanization on the one hand and desertification on the other.

Методи Иванов

ПРОБЛЕМИ ПРИ ФОРМИРАНЕТО НА ПОЛИТИКИ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ПУБЛИЧНО-ЧАСТНИТЕ ПАРТНЬОРСТВА В ПОГРАНИЧНИТЕ ОБЩИНИ МЕЖДУ Р. БЪЛГАРИЯ И Р. СЪРБИЯ

В настоящата статия на основата на анализ и идентифицирането на проблемите отнасящи се до социално-икономическото развитие на пограничните общини между Р. България и Р. Сърбия, е направен опит да се идентифицират основните проблеми при формиране на политики за подобряване на трансграничното сътрудничество, с цел постигането на балансирано социално-икономическо развитие, което да забави темповете на намаляване на населението в разглежданите общини. Ще бъде представена ролята на органите на местното самоуправление и възможностите, с които разполагат за усвояването на средства по оперативните програми в пограничните общини за Република България и предприєдинителните фондове и програми за Република Сърбия. Запазилата се

тенденция за спад на населението в пограничните райони на България води след себе си до тенденция към увеличаване на съотношения между размера на общинските администрации и броя на обслужваното от тях население. Доста различна е картината в малките общини, като особено отчетлива е разликата по този показател при пограничните общини между Р. България и Р. Сърбия. Като от 13 погранични общини от страна на Р. България, община Кюстендил на един служител от общинската администрация се падат 382 души, а в най-малката община на един служител се падат 26 души. Докато средно за пограничните български общини с Р. Сърбия съотношението е на един служител се падат 110 души население. Посочените диспропорции в разглежданите общини ни сигнализират за редица трудности и проблеми, които са налични на местно ниво. Като една от съществените трудности по отношение на развитието на пограничните български общини е свързана с липсата на достатъчен административен капацитет за подготовката, управлението и изпълнението на проекти финансирани по оперативните програми на Европейския съюз, както и по отношение на реализирането на публично-частни партньорства с цел постигането на устойчиво социално-икономическо развитие. Но от друга страна не трябва да се забравя, че въпреки териториално-административната реформа в момента да не е на дневен ред, тя няма как да бъде избегната в близко бъдеще, особено ако тенденциите в развитието на общините се запазят. Общините в пограничните райони ще трябва да обръщат повече внимание на възможностите за осъществяването на публично-частните партньорства с цел привличане на повече инвестиции на тяхна територия. От друга страна пограничните общини на територията на двете страни могат да си сътрудничат по отношение на създаването на възможности и предпоставки за привличане на стратегически инвеститори. Важно място по отношение на социално-икономическото развитие на тези територии е развитието на националните секторни политики и програми, както и междудържавните отношения и условия за развитие, които се създават в тези райони. Определено трябва да се насочат значителни усилия към осигуряването на национално и европейско финансиране в изоставащите региони с цел да се осигури възможност за постигането на стимулиращо социално-икономическо развитие и задържане на икономически активните лица в тези територии, тъй като се наблюдават сериозни тенденции към обезлюдяването им и респективно изпадането в ситуация изискваща тяхното заличаване като административно-териториални единици.

Metodi Ivanov

PROBLEMS IN THE FORMATION OF POLICIES FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND THE USE OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS IN THE BORDER MUNICIPALITIES BETWEEN THE REPUBLIC OF BULGARIA AND THE REPUBLIC OF SERBIA

In the present article, based on the analysis and identification of the problems related to the socio-economic development of the border municipalities between the Republic of Bulgaria and the Republic of Serbia, an attempt is made to identify the main problems in forming policies to improve cross-border cooperation and achieving a balanced socio-economic development that will slow down the rate of population decline in the municipalities in question. The role of the local self-government bodies and the opportunities they have for the absorption of funds under the operational programs in the border municipalities for the Republic of Bulgaria and the pre-accession funds and programs for the Republic of Serbia will be presented. The continuing trend of population decline in the border areas of Bulgaria leads to a tendency to increase the ratio between the size of municipal administrations and the number of the population served by them. The picture is quite different in the small municipalities, as the difference in this indicator is especially clear in the border municipalities between the Republic of Bulgaria and the Republic of Serbia. As of 13 border municipalities on the part of the Republic of Bulgaria, the municipality of Kyustendil, there are 382 employees per one employee of the municipal administration, and in the smallest municipality there are 26 employees per employee. While on average for the Bulgarian border municipalities with the Republic of Serbia the ratio per employee is 110 people. These disparities in the municipalities in question signal to us a number of difficulties and problems that are present at the local level. As one of the significant difficulties regarding the development of the border Bulgarian municipalities is related to the lack of sufficient administrative capacity for the preparation, management and implementation of projects financed under the operational programs of the European Union, as well as regarding the implementation of public-private partnerships and about achieving sustainable socio-economic development. But on the other hand, it should not be forgotten that despite the fact that the territorial-administrative reform is not on the agenda at the moment, it cannot be avoided in the near future, especially if the trends in the development of the municipalities continue. Municipalities in border areas will need to pay more attention to the opportunities for public-private partnerships in order to attract more investment on their

territory. On the other hand, the border municipalities on the territory of the two countries can cooperate in terms of creating opportunities and prerequisites for attracting strategic investors. An important place in terms of socio-economic development of these territories is the development of national sectoral policies and programs, as well as interstate relations and conditions for development that are created in these areas. Significant efforts should definitely be made to secure national and European funding in lagging regions in order to enable stimulating socio-economic development and retention of economically active people in these territories, as there are serious trends towards their depopulation and respectively falling into a situation requiring their deletion as administrative-territorial units.

Методи Иванов

ПРОБЛЕМИ ПРЕД МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ИКОНОМИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕТО НА ЕКОЛОГИЧНА ПОЛИТИКА В АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНИТЕ ЕДИНИЦИ

В статията ще бъде направен опит да се открият съвременните проблеми пред местното самоуправление при провеждането на екологична политика в административно-териториалните единици. Ще бъде представена ролята на административно-териториалните единици при организирането, управлението и контрола при провеждането на екологичната политика в общината, съобразно със сферите на компетентност и притежаваните пълномощия. Освен това ще се опитаме да очертаем разпределението на отговорностите на органите на местното самоуправление и централната изпълнителна власт при провеждането на екологичната политика в административно-териториалните единици. По този начин ще търсим възможностите за повишаване на ефективността от водената политика на местно ниво и оценка на резултатността от изпълняваните мерки на национално и местно ниво. Също така ще бъде обърнато внимание и върху предизвикателствата при планирането на местното икономическо развитие, тъй като то е от съществено значение за изграждането, подобряването и възстановяването, както на социалния и икономически капацитет на региона, така и за провеждането на ефективна екологична политика, насочена към подобряването на качеството на живот в административно-териториалната единица. Важно място при планирането и провеждането на екологична политика на регионално ниво трябва да се свързва с оценка на ролята на обществения, частния и неправителственият сектор, които трябва бъдат колективно ангажирани, тъй като съвместните им усилия ще създадат по-добри условия за балансиран регионален

икономически растеж, чрез които да се реализират политиките и мерките за опазване на околната среда в региона и като цяло в страната. При определянето на ефективността от провежданата екологична политика трябва да се оцени способността на местните общности да подобрят качеството на живот в региона, който обитават и да създадат нови социални и икономически възможности при концентрирането на общите усилия за опазване на околната среда, както на регионално, местно ниво, така и на националната територия.

Metodi Ivanov

PROBLEMS FACING LOCAL SELF-GOVERNMENT IN THE USE OF ECONOMIC INSTRUMENTS FOR THE CONDUCT OF ENVIRONMENTAL POLICY IN THE ADMINISTRATIVE-TERRITORIAL UNITS

The article will attempt to highlight the contemporary problems faced by local self-government in the conduct of environmental policy in the administrative-territorial units. The role of the administrative and territorial units in the organization, management and control of the implementation of the environmental policy in the municipality will be presented in accordance with the areas of competence and the possessions. We will also try to outline the distribution of the responsibilities of the local authorities and the central executive in conducting the environmental policy in the administrative-territorial units. In this way, we will look for opportunities to increase the effectiveness of local policy and evaluate the effectiveness of the measures implemented at national and local level. Attention will also be paid to the challenges of local economic development planning, as it is essential for building, improving and rehabilitating both the social and economic capacity of the region and the implementation of an effective environmental policy geared to improving the quality of life in the administrative-territorial unit. An important place in the planning and implementation of environmental policy at regional level should be linked to an assessment of the role of the public, private and non-governmental sectors that should be collectively engaged as their joint efforts will create better conditions for balanced regional economic growth, through which to implement the policies and measures for environmental protection in the region and in the country as a whole. In determining the effectiveness of the environmental policy carried out, the capacity of local communities to improve the quality of life in the region they inhabit and to create new social and economic opportunities in concentrating common environmental efforts at both regional and local level, as well as on the national territory.

Методи Иванов

СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ И ПОЛИТИЧЕСКИ ПРОБЛЕМИ ПРИ ИЗГРАЖДАНЕТО И УПРАВЛЕНИЕТО НА АЛТЕРНАТИВНИ И УСТОЙЧИВИ ГРАДОВЕ НА БЪДЕЩЕТО

За изграждането на алтернативни и устойчиви градове на бъдещето трябва да се обърне необходимото внимание върху изследването на социално-икономическите и политическите проблеми, които са резултат от развитието на глобализационни процеси. От друга страна интелигентни и устойчиви градове на бъдещето са предизвикателството на 21 век, пред което са изправени органите на местното самоуправление на градовете и регионите в Европейския съюз, тъй като трябва да се намалят регионалните диспропорции, чрез обсъждането на въпросите на сближаването. Процесът на изграждането и управлението на алтернативни и устойчиви градове на бъдещето преминава и през провеждането на опростена, своевременна и рентабилна регионална политика насърчаваща извършването на повече реформи в държавите членки в Европейския съюз, както и извън него. Чрез изграждането на интелигентни градове ще се създаде възможност за постигането на икономическия растеж на регионите, което ще се отрази върху подобряването на качеството на живота на градското население, както и върху предлагането на повече стимули за развитието на интелигентни градове, което преминава през разглеждането на макрорегионална стратегия за развитие на интелигентни устойчиви градове на ниво Европейски съюз. Възприемането на концепцията за изграждането на макрорегионална стратегия за развитие на интелигентни градове на ниво Европейски съюз налага задължителното очертаване на политическата рамка, в която държавите разположени в един и същ регион да намират решения на възникналите социално-икономически, екологични и транспортни проблеми, и едновременно с това да използват общия си потенциал с решаването на актуалните проблеми, пред които са изправени при създаването на интелигентни градове на бъдещето. Тук от изключително важно значение е използването на стратегически подход, чрез които ще може да се засили сътрудничеството между отделните градове и региони, с цел извеждането на нови ефективни политики за създаването на подходящо партньорство и приложението на различни инструменти и механизми за повишаването на сътрудничеството между изоставащите градове и региони и развиващите се устойчиви градове на бъдещето. Процесът на подобряването на координация на действията по отношение на провежданите регионални политики за устойчив икономически растеж и осигуряването

на необходимите източници на финансиране за развитието на интелигентни устойчиви градове на бъдещето преминава през разработването и приложението на интегрираните стратегии за развитие на градовете и регионите, които да обхващат изпълнението на конкретни програми и цели за повишаване на инвестициите в иновации, подобряване на инфраструктурното развитие на регионите, чрез създаването на интермодални транспортни връзки, както и привличането на висококвалифицираната работна ръка в перспективните региони за изграждане на интелигентни градове на бъдещето.

Metodi Ivanov

SOCIO-ECONOMIC AND POLITICAL PROBLEMS IN BUILDING AND MANAGING ALTERNATIVE AND SUSTAINABLE CITIES OF THE FUTURE

For the construction of alternative and sustainable cities of the future, due attention should be paid to the study of the socio-economic and political issues that result from the development of globalization processes. On the other hand, smart and sustainable cities of the future are the challenge of the 21st century faced by the local authorities of the cities and regions of the European Union, as regional imbalances must be reduced by discussing cohesion issues. The process of building and managing alternative and sustainable cities of the future also goes through a simplified, timely and cost-effective regional policy that encourages more reforms in and outside of the European Union. Building smart cities will create an opportunity to achieve economic growth in the regions, which will have an impact on improving the quality of life of the urban population as well as providing more incentives for the development of intelligent cities, which goes through the examination of macro-regional strategy for the development of smart sustainable cities at the European Union level. Adopting the concept of building a macro-regional strategy for the development of intelligent cities at the European Union level requires a mandatory outline of the political framework in which countries in the same region find solutions to emerging socio-economic, environmental and transport problems and, at the same time, to use their common potential to solve the current problems they face in creating smart cities of the future. Here, it is of utmost importance to use a strategic approach through which the cooperation between cities and regions can be strengthened in order to bring forward new effective policies for the establishment of an appropriate partnership and the application of different instruments and mechanisms to enhance cooperation between the laggards cities and regions and the developing sustainable cities of the future. The process of improving the coordination of actions with regard to the ongoing regional policies for sustainable economic growth and the provision of the necessary sources of funding for the development of smart

sustainable cities of the future goes through the development and implementation of integrated urban and regional development strategies, covering the implementation of specific programs and objectives for increasing investment in innovation, improving infrastructure development in the regions, intermodal transport links and attracting highly qualified workforce in promising regions to build smart cities of the future.

Недков С., Кл. Найденов, А. Равначка, М. Иванов

РЕДАКЦИОННА СТАТИЯ: НОВАТА ВИЗИЯ КЪМ УМНАТА ГЕОГРАФИЯ В ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА

Глобалните промени включват разнообразни промени в климата, екосистемите, природните ресурси и човешкото общество, които започнаха през 20 -ти век и продължават с нарастваща интензивност и в наши дни. Това доведе до значителни планетарни ограничения по отношение на ресурсите, климата и екологичната устойчивост, които са основните предизвикателства, пред които човешкото общество е изправено в момента и трябва да се справи. Географията на 21-ви век може да предложи базирани на доказателства и да постави конкретни решения за справяне с подобни предизвикателства. Той предлага интердисциплинарна база, която може да се използва за решаване на интегрираните проблеми на нашата общност (Coutsopoulos, 2011), като по този начин се справя със сложните предизвикателства на глобалните промени, като предоставя „интелигентни“ пространствени решения. Този специален брой на *European Journal of Geography* е резултат от конференцията „Интелигентна география“, посветена на 100 -годишнината на Българското географско дружество (BGS), която се проведе през ноември 2018 г. в София, България. Българското географско дружество е създадено на 9 ноември 1918 г. и историята му се проследява от периоди на растеж и застои, възходи и падения. Първият период (до 1945 г.) е времето на основаване и консолидиране на обществото под ръководството на две забележителни личности, проф. Анастас Иширков и проф. Иван Батаклиев. Дружеството издава първото българско географско списание (през 1933 г.), което публикува статии в различни географски области от български и чуждестранни изследователи. Сред известните автори на списанието през това време са Албрехт Пенк, Албрехт Бъркард, Хърбърт Луис и Артър Гавази. Началото на следващия период (1945-1989 г.) е белязан от политическите промени в страната, които доведоха до значителни промени и в научната общност и активността на BGS намалява. Държавната подкрепа през 60 -те и 70 -те години на миналия век дава възможност за възстановяване и разширяване на членството, публикациите и организационните дейности. Дружеството

става популярно особено за учителите в гимназията и достига до повече от 1300 членове в средата на 80-те години. Следващият период (след 1989 г.) е белязан от прехода в страната към демокрация и изразена икономика, което доведе до оттегляне на държавата от много дейности, включително подкрепата на организации като BGS. Това предизвика значителен спад в дейността му и официално затваряне на обществото. Съвременният етап започва през 2014 г. с възстановяване на правния си статут. През този период са възстановени повечето от предишните му дейности, като организиране на редовни събития (конференции, семинари и семинари), публикуване на Списанието на BGS, подкрепа на студентите чрез различни инициативи (грантове, мотиви и др.). През 2018 г. Обществото отбеляза своя 100 -годишен юбилей и 150 -годишнината от основателя си Анастас Иширков чрез поредица от събития на няколко места в страната като семинари, изложби, издаване на юбилейна пощенска марка, кампания в Уикипедия и др. Най - важното събитие беше международна конференция „Интелигентна география“, която взе участие в Софийския университет през ноември с повече от 150 участници по целия свят (Недков и др. 2019).

Nedkov S., Kl. Naydenov, A. Ravnachka, M. Ivanov

EDITORIAL: THE NEW VISION TOWARDS SMART GEOGRAPHY IN SOUTH-EASTERN EUROPE

Global change comprises a variety of transformations in climate, ecosystems, natural resources and human society which have started in 20th century and continue with increasing intensity at present days. This led to significant planetary constraints regarding resources, climate and ecological resilience which are the main challenges the human society is currently facing and must deal with. The geography of the 21st century can offer evidence-based and place specific solutions to address such challenges. It offers an interdisciplinary base which can be used to address the integrated issues of our community (Coutsopoulos, 2011) thus to cope with the complex challenges of the global changes by providing “smart” spatial solutions. This special issue of European Journal of Geography is an outcome of the conference “Smart Geography” dedicated to the 100th anniversary of the Bulgarian Geographical Society (BGS) that was held in November 2018 in Sofia, Bulgaria. The Bulgarian Geographical Society is established at 9th November 1918 and its history is traced by periods of growth and stagnation, ups and downs. The first period (until 1945) is the time of foundation and consolidation of the society under the leadership of two remarkable persons, prof. Anastas Ishirkov and prof. Ivan Batakliiev. The society issued the first Bulgarian geographical journal (in 1933) which published papers in

various geographical fields by Bulgarian and foreign researchers. Among the famous authors of the journal during this time are Albrecht Penck, Albrecht Burkard, Herbert Louis and Arthur Gavatsi. The start of the next period (1945-1989) is marked by the political changes in the country which led to significant changes also in the scientific community and the activity of the BGS declines. The government support during the 1960s and 1970s enables to restore and extend the membership, publication and organization activities. The Society became popular especially for the secondary school teachers and reached more than 1300 members in mid-1980s. The next period (after 1989) is marked by the transition in the country to democracy and marked economy which led to withdraw of the state form many activities including the support of the organizations such as BGS. This caused significant decline in its activities and formal closure of the society. The contemporary stage begins in 2014 with re-establishment of its legal status. During this period most of its former activities such as organization of regular events (conferences, seminars, and workshops), publication of the Journal of BGS, support of student through various initiatives (grants, motilities etc.) have been restores. In 2018 the Society celebrated its 100th anniversary and the 150th anniversary of its founder Anastas Ishirkov by series of events in several places of the country such as seminars, exhibitions, issue of jubilee postage stamp, campaign in Wikipedia etc. The most important event was the international conference “Smart Geography” which took part in Sofia University in November with more than 150 participants all over the world (Nedkov et al. 2019).

Методи Иванов

ВЛИЯНИЕ НА ДЕМОГРАФСКИТЕ ПРОЦЕСИ ВЪРХУ РЕГИОНАЛНО ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ

В настоящия доклад ще бъде направен опит да се представи влиянието на демографските процеси върху социално-икономическо развитие в регионите. Като имаме предвид, че глобализационните процеси обхващат освен икономиката и почти всички основни сфери на обществената дейност, като политика, идеология, култура, начин на живот и условията за съществуването на човечеството. А основна предпоставка за развитие на процесите на глобализацията е информационната революция, която едновременно създава и осигурява техническата база за развитие на глобални информационни мрежи, интернационализация на капитала, както и засилване на конкурентната борба на световните пазари. В основата на демографското поведение на хората, както и на всички живи същества, е общият биологичен закон на борбата за оцеляване и продължаване на рода, което определя и основните тенденции в световен мащаб, като можем да очакваме,

че след 2020г. делът на населението в трудоспособна възраст съотнесено към цялото население на Азия ще започне все повече да надхвърля съответния дял в Европа и Северна Америка. Този факт предопределя миграцията на трудови ресурси, която се съпровожда и с преразпределяне, на международно ниво, на доходите на наемните работници, тъй като заплащането на труда в развитите държави надвишава това, което получават работниците със същата квалификация в по-малко развитите страни. В епохата на глобализация, миграционната политика е все по-малко спонтанна и все по-систематична и диверсифицирана. Не трябва да се пренебрегва факта, че миграцията влияе върху националната заетост, качеството на човешкия капитал, производителността на труда, нивото на доходите и дори върху състоянието на междуетническите и междуконфесионални отношения. И в този ред на мисли водената съвременна миграционна политика трябва да включва не само прякото регулиране на потоците от мигранти, но и определянето и предприемането на мерки за интеграцията им в националното общество, икономика и култура.

Metodi Ivanov

IMPACT OF DEMOGRAPHIC PROCESSES ON REGIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT

With this report will attempt to present the impact of demographic processes on socio-economic development in the regions. Given that globalization processes cover, besides the economy and almost all major spheres of public activity, such as politics, ideology, culture, way of life, and the conditions for the existence of mankind. A basic prerequisite for the development of the processes of globalization is the information revolution, which simultaneously creates and provides the technical basis for the development of global information networks, the internationalization of capital, as well as enhancing the competitive struggle on the world markets. At the heart of the demographic behavior of humans as well as of all living beings is the general biological law of the struggle for survival and continuation of the genus, which also determines the major trends in the world. This fact determines the migration of labor resources at the international level as wages in developed countries exceeds what workers receive with the same qualifications in less developed countries. In the age of globalization, migration policy is increasingly spontaneous and increasingly systematic and diversified. We must not overlook the fact that migration affects national employment, the quality of human capital, labor productivity, income levels, and even the state of interethnic relations. And in this line of thought, the current modern migration policy should include not only the direct regulation of

migratory flows, but also the definition and implementation of measures for their integration into national society, economy and culture.

Найденов Кл., М. Иванов, Н. Жечкова, Н. Кацарски, А. Атанасова
ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ЗА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И ПОЛИТИКА В
БЪЛГАРИЯ ДО 2030 Г.

Представянето и очертаването на предизвикателствата пред регионалното развитие и политика в Република България до 2030г. може да бъде обвързано и чрез представянето на тенденциите и перспективите за развитие пред общините и особено пред малките общини в Република България. Необходимо е създаването на възможности за разкриването на регионалните различия и диспропорции на отделни териториални нива, на чиято основа следва да се изведат сравнителните конкурентни предимства на общини, с цел създаването на условия за преодоляване на негативните социално-икономически последици. Изключително полезни в тази посока могат да бъдат извършените сравнителните изследвания, чрез които обикновено се осъществява систематизиране на значителна по обем информация, която е резултат от осъществени комплексни проучвания на територията на отделните териториално-административни нива. Всяко едно проучване свързано с идентифицирането на проблемите в областта на регионалното развитие би подпомогнало провеждането на регионалната политика, както от страна на централната изпълнителна власт, така и от страна на органите на местното самоуправление при разработването на стратегии за управление територията и оползотворяване на пространствата прилежащи в землищата на малките изоставящи общини. При осъществяването на комплексен анализ с цел оценка на развитието на малките общини трябва да се имат предвид очакваните динамични промени съпътстващи развитието на страната особено в резултат на настъпващи социалноикономически кризи, които можем да очакваме по места в резултат на очакваната турбулентност предизвикана от пандемията COVID-19.

Naydenov Kl., M. Ivanov, N. Zhechkova, N. Katsarski, A. Atanasova
CHALLENGES FOR REGIONAL DEVELOPMENT AND POLICY IN BULGARIA UNTIL
2030

Regional development can be seen both as a product and as a process that is directly related to the state and European policy for regional development. As a product, regional development is based on the social, economic, environmental, demographic, institutional and managerial

dimensions in the development of the regions in the country. While the presentation of regional development as a process is based on the activities for achieving sustainable and balanced development through targeted impact on problem areas and abandoned regions of the country. The complex socio-economic situation resulting from the pandemic caused by COVID-19 poses serious challenges for Bulgarian regions, both in the short term to take measures to recover in the coming years and reach pre-crisis levels of development, and in the medium term regarding the possible changes in the programming, redirection and absorption of funds during the new programming period 2021-2027 to restore the socio-economic life in the different regions of the country. In this regard, we aim to outline the main challenges facing the social, economic, environmental, demographic, institutional and managerial dimensions in the regional development of the country and to make recommendations for policies and measures aimed at overcoming the consequences of the pandemic in regional plan. As the executive authorities and the local self-government face the commitment to actively participate in the processes of stimulation and / or maintenance of the economic activity, as well as to influence the employment in the separate regions of the country, we will offer concrete measures for stimulation and increase the employment opportunities in the sectors that improve the local development of the community, through the use of the existing human, natural, institutional resources and the comparative advantages of the regions. Attention will also be paid to the opportunities for mobilization of social capital, in the context of the implementation of programs and policies for regional development related to improving the quality of life of the local population, through measures to restore, expand or create new production facilities in administrative -territorial units of the country.

Методи Иванов

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ДИСПРОПОРЦИИ ВЪРХУ РЕГИОНАЛНОТО ПЛАНИРАНЕ НА РЕГИОНИТЕ В РЕЗУЛТАТ ОТ ПАНДЕМИЯТА COVID-19

Целта на настоящия доклад е да се идентифицират задълбочаващите се социално-икономически диспропорции в резултат от пандемията COVID-19. Като на основата на анализ на съществуващите проблеми в демографското и социално-икономическото развитие на общините в Република България се акцентира върху възможности за стимулиране на регионите и постепенното им икономическо и социално възстановяване. Внимание ще бъде обърнато и върху стратегическото планиране за възстановяването на регионите и прогнозираното развитие за намаляване на неравенствата на териториално-

административните единици в страната в средносрочен и дългосрочен вариант. В десетилетието до 2030г. на дневен ред в България ще излезе необходимостта от териториално-административна реформа отговаряща на демографското и социално икономическо състояние на страната. Освен това следващите програмен период 2021-2027г. усилията ще бъдат насочени изцяло към стимулиране на възможностите за възстановяване от пандемията COVID-19 и очакваната финансова и икономическа криза. Провеждането на всяко едно проучване свързано с идентифицирането на проблемите възникнали в резултат от пандемията COVID-19 в областта на регионалното развитие би подпомогнало провеждането на ефективна регионалната политика, както от страна на централната изпълнителна власт, така и от страна на органите на местното самоуправление. За възстановяването и нормализирането на социално-икономическите отношения особено внимание трябва да се обърне върху подобряването на процеса свързан с разработването на стратегии за управление територията и оползотворяване на пространствата прилежащи в землищата на изоставащи общини. От друга страна е необходимо да бъде извършен комплексен анализ с цел оценка на развитието на общините на територията на Република България и да се определят тенденциите и перспективите за възстановяването и догонващото им развитието спрямо регионите в Европейския съюз. Този процес предполага от една страна да се разработят и апробират нови модели за оценка, а от друга да се осъществи реорганизация на управлението на националната територия и на съставните ѝ териториално-административни деления. В резултат на пандемията от COVID-19 на преден план трябва да се поставят дискусиите за предефинирането на понятията свързани със задълбочаващите се диспропорции между отделните териториално-административни единици, като се преосмислят редица действащи програми и стратегии при оценката на релацията планирани, очаквани и постигнати резултати от програмното финансиране със средства от структурните фондове на Европейския съюз и осигуреното финансиране и/или съфинансиране от централния бюджет на страната.

Metodi Ivanov

IMPACT OF SOCIO-ECONOMIC DISPARITIES ON REGIONAL PLANNING AS A RESULT OF THE COVID-19 PANDEMIC

The purpose of this report is to identify the deepening socio-economic disparities resulting from the COVID-19 pandemic. Based on an analysis of the existing problems in the demographic and socio-economic development of the municipalities in the Republic of Bulgaria, the

emphasis is on opportunities to stimulate the regions and their gradual economic and social recovery to pre-pandemic levels. Attention will also be paid to the strategic planning for the reconstruction of the regions and the projected development for reducing the inequalities of the territorial-administrative units in the country in the medium and long term. In the decade to 2030 on the agenda in Bulgaria will be the need for territorial and administrative reform in line with the demographic and socio-economic situation of the country. In addition, the next programming period 2021- 2027. Efforts will be focused entirely on stimulating recovery opportunities from the COVID-19 pandemic and the expected financial and economic crisis. Conducting any study to identify the problems arising from the COVID-19 pandemic in the field of regional development would help to implement an effective regional policy, both by the central executive and by local governments. For the restoration and normalization of the socio-economic relations, special attention should be paid to the improvement of the process related to the development of strategies for territory management and utilization of the areas adjacent to the lands of lagging municipalities. On the other hand, it is necessary to perform a comprehensive analysis in order to assess the development of municipalities in the Republic of Bulgaria and to determine trends and prospects for recovery and catching up with the regions in the European Union. This process presupposes, on the one hand, the development and testing of new assessment models, and, on the other hand, the reorganization of the management of the national territory and its constituent territorial-administrative divisions. As a result of the COVID-19 pandemic, discussions on redefining the concepts related to the deepening disparities between the individual territorial-administrative units should be brought to the forefront, rethinking a number of existing programs and strategies in the assessment of the planned, expected and achieved results from the program financing with funds from the structural funds of the European Union and the provided financing and / or co-financing from the central budget of the country.

Методи Иванов

КОРЕЛАЦИЯТА МЕЖДУ МИГРАЦИОННИЯ ХАОС, НАЦИОНАЛНАТА СИГУРНОСТ И ПАНДЕМИЯТА COVID-19

Корелацията между миграционните хаос, националната сигурност и пандемията COVID-19 е особено актуална предвид на огромните миграционни вълни към страните от Европейския съюз преди пандемията, обратната миграция по-време на пандемията и защитата на националната сигурност на националната сигурност на европейските държави, която се крие едновременно във възможността за контролиране на

миграционните потоци и усвояване на основните ценности на приемащите държави, тъй като миграционният обмен е генератор на терористични или криминални транснационални заплахи. Особено през последните няколко години, когато Европа бе наводнена от гигантски имигрантски вълни, които от една страна създадоха сериозен проблем с изясняване на идентичността и произхода им, а от друга страна предизвикаха значителни промени в социално-икономическия живот на страните членки на Европейския съюз. Това предизвика появата и разглеждането на редица въпроси свързани със вземането на спешните мерки за разпределение, настаняване и администриране миграционните и бежански потоци от органите на централната изпълнителна власт на страните членки на Европейския съюз. А, от друга страна предизвика формирането на политика фокусирана върху средносрочното и дългосрочното концептуално планиране и реструктуриране на обществените нагласи, прилаганите концепции, разработваните стратегии и осъществяваните конкретни мерки за справяне с масовите миграционни движения чрез създаването на възможности за интеграция и включването на имигрантите в социално-икономическия и обществен живот на приемащата ги страна. Докато през 2020 г. в резултат от пандемията от COVID-19 се наблюдава вълна на обратна миграция, която на свои ред предизвика социални и икономически последици и проблеми в отделните административно-териториални единици на редица страни включително и в Република България. Този процес предизвика необходимостта от изследване на местните общности, както и планирането и приложението на различни механизмите за справяне проблемите възникнали по-време на пандемията. Процеса на интеграция на имигрантите притежава различни измерения, които са свързани от една страна с приобщаването им към общността, а от друга с трудовата им реализация. В настоящия доклад ще бъде обърнато внимание върху обратната миграция на територията на Република България като ще се обърне съществено внимание върху определени икономически и социални особености при формирането и планирането на политики и предприемането на мерки за справяне с пандемията от COVID-19 и защитата на националната сигурност на страната в контекста икономическия и демографския аспект.

Metodi Ivanov

THE CORRELATION BETWEEN MIGRATION CHAOS, NATIONAL SECURITY AND
THE COVID-19 PANDEMIC

The correlation between migration chaos, national security and the COVID-19 pandemic is particularly relevant given the huge waves of migration to European Union countries before the pandemic, the reverse migration during the pandemic and the national security protection of European countries, at the same time in the ability to control migration flows and assimilate the core values of the host countries, as migration exchange is a generator of terrorist or criminal transnational threats. Especially in the last few years, when Europe was flooded by giant waves of immigrants, which on the one hand created a serious problem in clarifying their identity and origin, and on the other hand caused significant changes in the socio-economic life of EU member states. This has led to the emergence and consideration of a number of issues related to the adoption of emergency measures for the distribution, accommodation and administration of migration and refugee flows by the central executive authorities of the Member States of the European Union. On the other hand, it provoked the formation of a policy focused on medium- and long-term conceptual planning and restructuring of public attitudes, applied concepts, developed strategies and implemented specific measures to address mass migration movements by creating opportunities for integration and inclusion of immigrants in social the economic and social life of the host country. While in 2020, as a result of the pandemic of COVID19, there was a wave of reverse migration, which in turn caused social and economic consequences and problems in the individual administrative-territorial units of a number of countries, including the Republic of Bulgaria. This process has necessitated the study of local communities, as well as the planning and implementation of various mechanisms to address the problems that arose during the pandemic. The process of integration of immigrants has different dimensions, which are related on the one hand to their inclusion in the community, and on the other hand to their employment. This report will pay attention to the reverse migration on the territory of the Republic of Bulgaria and will pay significant attention to certain economic and social features in the formation and planning of policies and measures to address the pandemic of COVID-19 and the protection of national security of the country in the context of the economic and demographic aspect.

Методи Иванов

ПРОБЛЕМИ И ОСОБЕНОСТИ НА ОБУЧЕНИЕТО В ОНЛАЙН СРЕДА ПО ВРЕМЕ НА ПАНДЕМИЧНАТА ОБСТАНОВКА

В този доклад е направен опит да се анализират трудностите при онлайн обучението, пред които са изправени както учителите, така и учениците и родителите на ученици по време на пандемията Covid-19, и ще предложи възможни решения за подобряване на

онлайн обучението. Пълното прилагане на онлайн обучението по време на пандемията създаде различни проблеми за учители, ученици и родители, някои от които са причинени от съществуващата система за дистанционно обучение и възприемането ѝ като образователна система, в която се използват различни ресурси чрез използването на информационните и комуникационни технологии(ИКТ). Внедряването на онлайн обучение е свързано с използването на технологични функции, базирани на Интернет, но също така онлайн обучението се характеризира със социално взаимодействие между участващите в обучението субекти и възможности за пълноценно участие чрез дигиталната класна стая, за да демонстрират своя конструктивизъм, интерактивност, независимост и желание за обогатяване на знанията, усъвършенстване и придобиване на нови умения.

Metodi Ivanov

PROBLEMS AND PECULIARITIES OF ONLINE LEARNING DURING THE PANDEMIC SITUATION

This report will attempt to analyze the online learning difficulties faced by both teachers and students and parents of students during the Covid-19 pandemic, and will suggest possible solutions to improve online learning. The full implementation of online learning during the pandemic has created different problems for teachers, students and parents, some of which are caused by the existing distance learning system and its perception as an educational system where different resources are used through the use of information and communication technologies (ICT). The implementation of online learning is associated with the use of technological functions based on the Internet, but also online learning is characterized by social interaction between the subjects involved in learning and opportunities to participate fully through the digital classroom to demonstrate their constructivism, interactivity, independence and desire to enrich the knowledge, improve and acquire new skills.

Методи Иванов

РЕГИОНАЛНИ НЕРАВЕНСТВА И ДИСПРОПОРЦИИ В РАЗВИТИЕТО НА ОБЛАСТИТЕ ВАРНА И БУРГАС

В настоящата статия се изследва моментното социално-икономическо състояние на област Варна и област Бургас в контекста на идентифицирането на регионалните неравенства. Имайки предвид, че при разработването на стратегическите документи на регионално ниво се разглеждат проблемите свързани с развитието на отделните

региони на основата на обосновани теоретични заключения и внедряването на практико-приложни решения, то настоящата статия ще бъде опит за преосмисляне на планираните политики и предлаганите мерки за намаляване на наблюдаваните регионалните неравенства и диспропорции. В този контекст настоящото проучване свързано с идентифицирането на проблемите в областта на регионалното развитие би могло да подпомогне провеждането на ефективна регионална политика в разглежданите две области, както и да се разглежда като възможен модел за анализ и интерпретация на съществуващите регионални неравенства и диспропорции на областно и регионално ниво. Внимание ще бъде обърнато и върху взаимодействието между централната изпълнителна власт и органите на местното самоуправление по отношение на разработването на стратегии за управление територията и оползотворяване на пространствата прилежащи в землищата на малките изоставащи общини, тъй като определено като изключим общините чиито землища са в непосредствена близост до черноморското крайбрежие, то са видими неравенствата и диспропорциите на останалите малки общини с отделяване от областните центрове и черноморското крайбрежие. Определено е необходимо да бъде осъществен цялостен комплексен анализ, чиято цел трябва да бъде изготвянето на оценка на развитието на малките общини в двете области обект на настоящото изследване. Освен това, като имаме предвид динамични промени съпътстващи развитието на страната в контекста на продължаващата турбулентност в социално-икономическото развитие страната и в частност на отделните административно-териториални единици предизвикана от пандемията COVID-19. Безспорна е актуалността на изследваната проблематика свързана с идентифицирането на възможностите за намаляването на регионалните различия и неравенства при административно-териториалните единици на територията на страната. Определено научни среди ще трябва да дадат своя принос при планирането на политики и предприемането на мерки подпомагащи управлението и развитието на градските райони. Съществено внимание трябва да се обърне и върху определянето на ключови мерки за осъществяването на подкрепа за повишаването на икономическата конкурентоспособност като се обърне внимание върху ролята на социалното сближаване и особено върху подобряването на качеството на живот на гражданите обитаващи населените места извън водещите социално-икономически центрове в двете области. Направените изводи от настоящето изследване потвърждават редица констатации свързани с необходимостта от осъществяването на целенасочена

подкрепя чрез изработването на специални секторни стратегии, където регионалната политика трябва да бъде приоритет през новия програмен период 2021-2027г.

Metodi Ivanov

REGIONAL DISPARITIES AND DISPROPORTIONS IN THE DEVELOPMENT OF THE VARNA AND BURGAS DISTRICTS

This article examines the current socio-economic situation of the Varna and Burgas district in the context of identifying regional disparities. Considering that the development of strategic documents at regional level with the problems associated with the development of individual regions based on sound theoretical conclusions and implementation of practical and applied solutions, then this article will attempt to pre-emptively planned policies and measures proposed for reduction of the observed regional disproportions and disparities. In this context, the present study related to the identification of problems in the field of regional development could support the implementation of an effective regional policy in the two areas under consideration, as well as be considered as a possible model for analysis and interpretation of existing regional inequalities and disparities in the regional level. Attention will also be paid to the interaction between the central executive and the local self-government bodies regarding the development of strategies for territory management and utilization of the areas adjacent to the lands of the small lagging municipalities, as definitely excluding the municipalities whose lands are in close proximity to the Black Sea coast, the inequalities and disproportions of the other small municipalities are visible, with separation from the regional centers and the Black Sea coast. It is definitely necessary to carry out a comprehensive analysis, the purpose of which should be to assess the development of small municipalities in both areas subject to this study. In addition, given the dynamic changes accompanying the development of the country in the context of the continuing turbulence in the socio-economic development of the country and in particular the individual administrative-territorial units caused by the COVID-19 pandemic. The relevance of the researched issues related to the identification of the possibilities for the reduction of the regional differences and inequalities in the administrative-territorial units on the territory of the country is indisputable. Definitely, the scientific community will have to contribute to policy planning and the adoption of measures to support the management and development of urban areas. Significant attention should also be paid to identifying key measures to support the increase of economic competitiveness, paying attention to the role of social cohesion and especially to improving the quality of life of citizens living in settlements outside the leading socio-economic centers in both areas. The conclusions of this study confirm a number of

findings related to the need for targeted support through the development of specific sectoral strategies, where regional policy should be a priority in the new programming period 2021-2027.

Методи Иванов

ПРОБЛЕМИ ПРИ ИНТЕЛИГЕНТНО ГРАДСКО ПЛАНИРАНЕ В БЪЛГАРИЯ.

Представянето на проблемите при интелигентното градско планиране на територията на административно-териториалните единици в България налага да се обърне внимание върху развитието и приложението на информационните и комуникационните технологии в страната, които притежават основна роля при справянето с предизвикателствата пред развитието на интелигентните градове на бъдещето. Темата за интелигентното градско планиране в световен план се налага предвид на факта, че преобладаващата част от населението на света живее в градовете, като се има предвид, че продължава процеса на обезлюдяване на селските райони за сметка на увеличаване на населението в градските райони, то можем да отбележим, че вече около 70% от населението на света живее в градовете. Резултат от този процес е увеличаване на размера на градските агломерации, което налага приложението на съвременните технологии като единствено средство без алтернативи при планирането и управлението на интелигентните градове бъдещето. За създаването на интелигентните градове в отделните страни трябва да се използва глобално координиран подход, както и да се изградят международно стандартизирани технологии, чрез които да се създаде възможност за по-добра интеграция и оперативна съвместимост на информационните и комуникационните технологии в градското планиране, което от своя страна ще създаде възможност за постигането на регионален икономически и догонващ растеж на изоставащите региони. Процесът на разработване на международни стандарти, свързани с хармонизирането на информационните и комуникационните технологии, както и прилагането на политики за приложение на най-добрите практики при интелигентното планиране за развитието на интелигентни градове на бъдещето налага да се преосмислят основните показатели за оценка на влиянието на информационните и комуникационните технологии за развитието на градовете и регионите в отделните страни.

Metodi Ivanov

PROBLEMS WITH SMART URBAN PLANNING IN BULGARIA

The presentation of the problems of smart urban planning on the territory of the administrative-territorial units in Bulgaria requires attention to be paid to the development and application of information and communication technologies in the country, which play a major role in addressing the challenges facing the development of the smart cities of the future. The topic of smart urban planning globally is due to the fact that the majority of the world's population lives in cities, given that the process of depopulation of rural areas continues at the expense of increasing urban population, we can note that about 70% of the world's population now lives in the cities. The result of this process is an increase in the size of urban agglomerations, which necessitates the use of modern technologies as the only means without alternatives in the planning and management of smart cities in the future. For the creation of smart cities in individual countries, a globally coordinated approach should be used, as well as the development of internationally standardized technologies, which will enable better integration and interoperability of information and communication technologies in urban planning, which in turn, it will create an opportunity to achieve regional economic and catch-up growth for the lagging regions. The process of developing international standards related to the harmonization of information and communication technologies, as well as the implementation of policies for the implementation of best practices in the smart planning for the development of the smart cities in the future, necessitate rethinking the main indicators for assessing the impact of information and communication technologies for the development of cities and regions in individual countries.

Методи Иванов

КРЪГОВАТА ИКОНОМИКА КАТО ДВИГАТЕЛ ЗА РЕГИОНАЛНОТО И ГРАДСКО РАЗВИТИЕ - НОВАТА ПАРАДИГМА НА 21 ВЕК

Възприемането на кръговата икономика като двигател за регионалното и градско развитие от страна на Европейския съюз е резултат от схващането, че всички градове и общини ще са пряко заангажирани при преминаването към кръгова икономика, тъй като от една страна местната власт е с ясна представа за предизвикателствата и възможностите на местно равнище, което налага изграждането на собствени стратегии за развитие основаващи се на възможността за прилагането на интегрирани териториални инвестиции, които да са съчетани с финансирането и планирането на местните инициативи, насочени към преминаването към кръгова икономика.

Преминаването към кръгова икономика налага промяна в мисленето и възприемането на съществуващите системи в отделните градове и региони, при изграждането чрез сътрудничество на кръгов модел на икономиката на отделните региони в Европейския съюз, в който модел да са включени всички заинтересовани участници както от страна на бизнеса в лицето на малките и средните предприятия в по-слабо развитите региони, така и от страна на организациите от публичния сектор, които да подкрепят развитието на местните пазари, чрез покрепянето на проекти основани на иновациите и съвременните информационни и комуникационни технологии. Представянето на кръговата икономика като двигател за регионално и градско развитие през 21 век се основава на схващането, че за този процес се разчита, както на политиката политиката на сближаване, така и на интелигентната специализация и взаимодействие с европейските структурни и инвестиционни фондове, които да стимулират пазарите на кръговата икономика. Внимание трябва да се обърне, както на макрорегионалния подход при постигането на регионално сътрудничество и координация при създаването на регионални пазари, така и на трансграничните и транснационалните програми за сътрудничество при подпомагането на междурегионалното сътрудничество в областта на дейностите на кръговата икономика, за да се превърнат градовете и регионите на територията на България, както и другите изоставани региони на територията на Европейския съюз в конкурентоспособни на световните пазари.

Metodi Ivanov

THE CIRCULAR ECONOMY AS AN ENGINE FOR REGIONAL AND URBAN DEVELOPMENT - THE NEW PARADIGM OF THE 21ST CENTURY

The perception of the circular economy as an engine for regional and urban development on the part of the European Union is the result of the perception that all cities and municipalities will be directly involved in the transition to a circular economy, since on the one hand, local authorities have a clear idea of the challenges and opportunities at local level, necessitating the development of own development strategies based on the possibility of implementing integrated territorial investments, combined with funding and planning local initiatives to shift towards a circular economy. The transition to a circular economy necessitates a change in the thinking and perception of existing systems in individual cities and regions, with the development, through the cooperation of a circular model of the economy of the individual regions in the European Union, in which the model would include all stakeholders, as well as the business community - in the face of small and medium-sized enterprises in less developed regions and

public sector organizations to support the development of local markets by supporting projects innovations and modern information and communication technologies. The presentation of the circular economy as an engine for regional and urban development in the 21st century is based on the perception that this process relies on both cohesion policy and smart specialization and synergies with European structural and investment funds to stimulate circular economy markets. Attention must be paid both to the macro-regional approach to regional co-operation and coordination in the creation of regional markets and to cross-border and trans-national co-operation programs to support interregional co-operation in the area of circular economy activities in order to transform cities and regions on the territory of Bulgaria, as well as other lagging regions on the territory of the European Union in competitive on the world markets.

Методи Иванов, Климент Найденов

РОЛЯТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА В СТРАТЕГИЧЕСКОТО ПЛАНИРАНЕ
Стратегическото управление трябва да се разглежда като един от ключовите инструменти, които се използват за насочване и идентифициране на алтернатива на управлението, като по този начин се планират, организират, управляват и контролират стратегическите изисквания. Особено като се има предвид, че стратегическото планиране на възможности е да се оптимизират стратегическите цели и задачи и да се разработят специфични стратегии за използване на практиката. Докато работи в стратегическа организация, той се излага, като концентрира човешките, финансовите, материалните, информационните и други ресурси на организацията за поставяне на стратегически задачи. В този контекст трябва да се постави основната задача на стратегическото управление, която трябва да се развива в рамките на организацията и в същото време да създава възможност за постигане на нейните цели като балансиране на интересите на групите вътре и извън тях. Стратегическо управление на подчертаното използване на подходящи стратегии за постигане на поставените цели, като се постига разумен баланс между необходимостта от стабилност и промяна. Възползвайте се от възможността да постигнете най-добрите цели, пред които е изправена всяка икономическа система, която е предназначена да се счита за една от най-важните управленски функции на всички нива на управление в организациите. Това е процес на планиране, който трябва да се използва като инструмент за анализ, за да се видят и очертаят изследванията и тенденциите в изучаването на програмата и да се определят цели за бъдещо развитие, разработване на стратегия, планиране и програмиране, като инструмент за управление на наличните ресурси, отчитане процеси и явление и

въздействие на ефективното развитие на системата. Разработването и използването на краткосрочни и по-добри стратегии, планове и програми за различни региони на други и различни икономически сектори са постигнали напълно балансирано развитие на националната икономика и е от съществено значение да се проверят правилата на държавната политика в различни области на социално - икономически живот на другите и по -специално на отделни региони. От друга страна, стратегическото планиране може да се коментира като механизъм за координация и взаимодействие по интереси и дейности на всички икономически субекти, независимо от съществуващата собственост - частна или публична, с цел да се използва социално -икономическото развитие на административното място на кандидати и обръщат внимание на благосъстоянието на населението, което ги обитава. Развитието на теорията за конкурентоспособността е свързано с формирането на разнообразни възгледи за нейното значение и съдържание, а конкурентоспособността може да се използва като икономическа категория, като се има предвид, че нейните свойства се формират в сложен и многостранен характер. Като се има предвид, че конкуренцията може да се очертае като непрекъснато устойчива възраст на производителя, водеща до двигател за увеличаване на достъпа и подобряване на стандарта на живот, който може да бъде създаден въз основа на най -високото ниво на търсене на производителност, като трябва да предлага продукти и иновации.

Metodi Ivanov, Kliment Naydenov

THE ROLE OF COMPETITION IN THE STRATEGIC PLANNING

Strategic management should be seen as one of the key tools that is used to guide and identify an alternative to management, thereby planning, organizing, managing and controlling strategic requirements. Especially given that strategic opportunity planning is to optimize strategic goals and objectives and develop specific strategies for the use of practice. While working in strategic organization, he exposes himself by concentrating the human, financial, material, information, and other resources of the organization on setting strategic tasks. In this context, the main task of strategic management must be set, which must be developed within the organization and at the same time create the opportunity to achieve its goals as balancing interests of the groups inside and outside them. Strategic management of the accentuated use of appropriate strategies to achieve the goals set, striking a reasonable balance between the need for stability and change. Take the opportunity to achieve the best goals that are facing any economic system, which is intended to be considered as one of the most important management functions at all levels of management in organizations. It is a planning process for planning to be used as a tool for

analysis, to see and outline research and trends in program study, and to set goals for future development, strategy development, planning and programming, as tool for managing available resources, reporting processes and the phenomenon and impact of effective system development. The development and use of short-term and better strategies, plans and programs for different regions of other and different economic sectors have reached a fully balanced development of the national economy, and it is essential to check the rules of state policy in different areas of social - economic life of others and in particular of individual regions. On the other hand, strategic planning can be commented on as a mechanism for coordination and interaction on interests and activities of all economic entities, regardless of existing ownership - private or public, in order to use the socio-economic development in the administrative place of candidates and pay attention to the well-being of the population that inhabits them. The development of competitiveness theory is related to the formation of diverse views on its relevance and content, and competitiveness can be used as an economic category, given that its properties are formed in a complex and multifaceted nature. Considering that competition can emerge as a continually sustainable age of the manufacturer, leading the driver to increase access and improve the standard of living that can be created on the basis of the highest level of demand of productivity, having to offer products and innovations.

Методи Иванов

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ В КОНТЕКСТА НА ПЛАНИРАНЕТО НА ГРАДОВЕТЕ И УСТРОЙСТВОТО НА ТЕРИТОРИЯТА

В тази статия ще бъде направен опит да се разгледат възможностите за развитие на регионалното развитие в контекста на градоустройството и териториалното планиране. Предизвикателствата в контекста на градското планиране са свързани с факта, че по същество градското планиране не успява да се справи с мащабната урбанизация по света, в резултат на което градовете се превръщат в едно от най-трудните и неотложни предизвикателства на 21-ви век. Свързано с уязвимостта на градската среда и същевременно с ускоряването на изменението на климата, придружено от нарастване на населението, което поставя редица предизвикателства пред човечеството и очертава неустойчиво бъдеще. Урбанизацията е широко разпространена по света, от друга страна, изменението на климата и движението на хора предопределят съществуването на огромен брой хора, живеещи в градските гета без достъп до основни услуги като вода, канализация и електричество. Бързото разрастване на градовете, което е придружено от липсата на навременно териториално и градско планиране, води до нарастване на

проблеми като липса на достъп до основни услуги и адекватно жилищно пространство за градските жители. От друга страна се увеличава недостигът на работни места, както и бездомното население, в резултат на което се увеличава уязвимостта от престъпност в градските райони и агломерациите. Определено навременното градско планиране може да трансформира и промени съвременните градове, като ги превърне в градове на бъдещето. В този ред на мисли е необходимо да се обърне допълнително внимание на увеличаването на възможностите за градско управление, което изисква както планиране, така и проектиране, както и търсене на инвестиции за увеличаване на техническата градска инфраструктура.

Metodi Ivanov

CHALLENGES FOR REGIONAL DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF URBAN- AND SPATIAL PLANNING

In this article, an attempt will be made to examine the development opportunities for regional development in the context of urban planning and spatial planning. The challenges in the context of urban planning are related to the fact that, in essence, urban planning fails to cope with large-scale urbanization around the world, as a result, cities are becoming one of the most difficult and urgent challenges of the 21st century. Linked to the vulnerability of the urban environment and at the same time the accelerating pace of climate change accompanied by population growth, which poses a number of challenges to humanity and outlines an unsustainable future. Urbanization is widespread around the world, on the other hand, climate change and the movement of people predetermine the existence of a huge number of people living in urban ghettos without access to basic services such as water, sanitation and electricity. The rapid growth of cities, which is accompanied by the lack of timely spatial and urban planning leads to an increase in problems such as lack of access to basic services and adequate living space for urban residents. On the other hand, the shortage of jobs is increasing, as well as the homeless population, as a result of which the vulnerability to crime in urban areas and agglomerations is increasing. Definitely, timely urban planning can transform and change modern cities by turning them into cities of the future. In this line of thought, it is necessary to pay additional attention to increasing the opportunities for urban management, which requires both planning and design, as well as seeking investment to increase the technical urban infrastructure.

Методи Иванов

РЕГИОНАЛНИ РАЗЛИЧИЯ И НЕРАВЕНСТВА В МАЛКИТЕ ОБЩИНИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ: ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВИ

Целта на настоящия доклад е на основата на съществуващите проблеми в демографското и социално-икономическото развитие на малките общини в Република България да се акцентира върху тенденциите и едновременно с това да се поставят редица дискуссионни въпроси свързани с необходимостта от осъществяването на териториално-административна реформа с цел намаляване на регионалните различия и диспропорции при малките общини в Република България. Особено внимание трябва да се обърне върху стратегическото планиране и прогнозираното развитие на териториално-административните единици в страната в средносрочен и дългосрочен вариант, тъй като в десетилетието до 2030г. на дневен ред ще излезе необходимостта от териториално-административна реформа отговаряща на демографското и социално икономическо състояние на страната. Още повече, че резултатите от предстоящото преброяване на населението, което ще се осъществи през 2021г. ще зададе новия дневен ред на десетилетието до 2031г.

Metodi Ivanov

REGIONAL DIFFERENCES AND INEQUALITIES IN SMALL MUNICIPALITIES IN THE REPUBLIC OF BULGARIA: TRENDS AND PERSPECTIVES

The purpose of this report is based on the existing problems in the demographic and socio-economic development of small municipalities in the Republic of Bulgaria to focus on trends and at the same time to raise a number of issues related to the need for territorial- and administrative reform in order to reduction of regional differences and disproportions in small municipalities in the Republic of Bulgaria. Particular attention should be paid to the strategic planning and projected development of the territorial- 154 administrative units in the country in the medium and long term, as in the decade to 2030 on the agenda will be the need for territorial and administrative reform in line with the demographic and socio-economic situation of the country. Moreover, the results of the upcoming census, which will take place in 2021, will set the new agenda for the decade until 2031.

Методи Иванов

ПРОБЛЕМНИ АСПЕКТИ ПРИ ПРОЦЕСИТЕ НА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЯ И ДЕКОНЦЕНТРАЦИЯ В МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ

В настоящата статия ще бъде направен опит да се очертаят проблемните аспекти при процесите на децентрализация и деконцентрация в областта на местното самоуправление в България. Определено децентрализацията трябва да се възприема като продължителен, многоизмерен и комплексен процес, който едновременно изисква силно и ангажирано управление, както от страна на централната изпълнителна власт, така и от страна на органите на местното самоуправление всички останали ключови заинтересовани страни. При изготвянето на анализ на заинтересованите от процеса на децентрализация и деконцентрация трябва да се отчете наличието на многостранни и често противоречиви интереси на всяка една от страните, където обединяващо и основно предизвикателство в българските условия е липсата на ясна и широко споделена визия за бъдещото развитие на регионите и населените места при осъществяването на реформи насочени към процесите на децентрализация деконцентрация. Допълнително внимание при идентифицирането на проблемите в областта на децентрализацията и деконцентрацията в България трябва да се обърне и върху анализа на развитието на електронното управление с цел облекчаване на обслужването на бизнеса и населението в регионите в страната, както и да се стимулира социално икономическото им развитие.

Metodi Ivanov

PROBLEMATIC ASPECTS OF THE PROCESSES OF DECENTRALIZATION AND DECONCENTRATION IN LOCAL SELF-GOVERNMENT IN BULGARIA

This article will attempt to outline the problematic aspects of the processes of decentralization and deconcentration in the field of local self-government in Bulgaria. Decentralization should definitely be seen as a prolonged, multidimensional and complex process that requires both strong and committed management by both the central executive and local authorities all other key stakeholders. When analyzing the stakeholders from the process of decentralization and deconcentration, account should be taken of the multifaceted and often contradictory interests of each of the countries where the unifying and fundamental challenge in the Bulgarian context is the lack of a clear and widely shared vision of the future development of the regions and settlements in implementing reforms aimed at decentralization and deconcentration. Further attention in identifying the problems in the field of decentralization and deconcentration in Bulgaria should also address the analysis of the development of e-Government in order to

facilitate the service of the business and the population in the regions of the country, as well as to stimulate their social-economic development.

Методи Иванов

СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ И РЕГИОНАЛНИ РАЗЛИЧИЯ НА ПАЗАРА НА ТРУДА В БЪЛГАРИЯ И ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Представянето на социално-икономическите различия на пазара на труда в страните членки на Европейския съюз ще даде възможност да се открият регионалните диспропорции на пазара на труда в отделните административно-териториални единици. Като по този начин ще се очертаят съвременните тенденции при усъвършенстване на квалификацията на трудоспособното население в слабо развитите региони на Европейския съюз, както и конкретните причини водещи до увеличаване на миграционните потоци към по-развитите региони на Европейския съюз. От друга страна идентифицирането на различията на пазара на труда ще ни даде отговор за социално-икономическия профил на отделните общини и населени места, както и ще очертае перспективите за развитието на процеса на клъстеризация между отделните региони притежаващи недвусмислени сравнителни предимства за постигането на регионален икономически растеж основан на приложението на иновациите в търговията и производството и създаването на възможности за увеличаване на конкурентоспособността на региона.

Metodi Ivanov

SOCIO-ECONOMIC AND REGIONAL DIFFERENCES IN THE LABOR MARKET IN BULGARIA AND THE EUROPEAN UNION

The presentation of socio-economic differences in the labor market in the Member States of the European Union will make it possible to highlight the regional imbalances in the labor market in the individual administrative-territorial units. In this way, the current trends in improving the skills of the working population in the underdeveloped regions of the European Union will be outlined as well as the specific reasons leading to the increase of the migration flows to the more developed regions of the European Union. On the other hand, identifying labor market disparities will give us an answer to the socio-economic profile of individual municipalities and settlements and will outline the prospects for the development of the clustering process between regions with clear comparative advantages for achieving regional economic growth based on

the application of innovation in trade and production and the creation of opportunities to increase the competitiveness of the region.

Методи Иванов

СЪЩНОСТ, ОСОБЕНОСТИ И ТЕНДЕНЦИИ В РАЗВИТИЕТО НА ЕКСТРЕМНИЯ ТУРИЗЪМ В БЪЛГАРИЯ

Туризмът играе важна роля в развитието на свободната пазарна икономика. Той е източник на чуждестранни инвестиции и има пряк принос към баланса на капитала на развиващите се дестинации. Създава и поддържа работни места чрез пряка или непряка заетост на хората в резултат на разходите на чуждестранни посетители в приемащата страна. В края на 80-те и началото на 90-те години на миналия век в историята на спорта навлиза ново течение, наречено „екстремни спортове“ (екстремни – от лат. *Extremus* – екстремен, изключителен). Те съчетават спортисти с повишен риск, нестандартно мислене и поведение. Някои от тази група спортове, или други подобни, съществуват от древни времена под формата на древен ритуал или местен обичай, в който се доказват смелостта и безстрашието. Напоследък се увеличава броят на желаещите да практикуват някои спортове, от които се изпитват много силни усещания – скачане с еластично въже, делта и парапланеризъм, скално катерене, рафтинг по „бяла вода“ и кану, скачане с парашут, балони и др. Промените в ценностната ориентация на съвременния човек водят до промени в отношението му към различните видове спорт и туризъм. Особено в помладото поколение - от 14 до 35 години. Не много от тях търсят нестандартни, екстремни спортове, приключения, за да задоволят личните си емоционални нужди и да открият чрез спорта си собствената си идентичност. Въз основа на практиката на най-реномираните туристически компании в света, редица нестандартни спортове и дейности, понякога носещи белези от приключенията, но търсени и желани от някои туристи, навлизат и продължават да се провеждат в последните години.

Metodi Ivanov

ESSENCE, PECULIARITIES AND TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF EXTREME TOURISM IN BULGARIA

Tourism plays a significant role in the development of a free market economy. It is a source of foreign investment and has a direct contribution to the balance of capital of its developing destinations. Creates and maintains jobs through direct or indirect employment of people as a result of foreign visitors' spending in the host country. In the late 1980s and early 1990s in the

history of sport, a new stream called "extreme sports" (extreme - from lat. Extremus - extreme, extraordinary) entered. They combine athletes with increased risk, non-standard thinking and behavior. Some of this group of sports, or the like, have existed since ancient times in the form of an ancient ritual or a local custom in which courage and fearlessness proved. Recently, there is an increasing number of people who want to practice some sports, which have very strong feelings - jumping with elastic rope, delta and paragliding, rock climbing, "white water" rafting and canoeing, , jumping with a parachute, balloons and more. Changes in the value orientation of modern man lead to changes in his attitudes towards different types of sports and tourism. Especially in the younger generation - from 14 to 35 years. Not many of them are looking for non-standard, extreme sports, adventure to meet their personal emotional needs and to discover through their sports their own identity. Based on the practice of the most renowned tourist companies in the world, a number of non-standard sports and activities, sometimes bearing the scars of adventure and adventure, but sought after and desired by some tourists, have entered and continue to take place in recent years.

Методи Иванов

ИНТЕГРИРАНЕ НА СИСТЕМИТЕ ЗА ПРОСТРАНСТВЕНОТО ПЛАНИРАНЕ ПРИ ФОРМИРАНЕТО НА РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА В СТРАНИ ОТ ЕС

Политиката за пространствено развитие на Европейския съюз налага прилагането на целенасочени действия за провеждането ѝ. Често пространственото планиране се възприема като съвкупност от методи, които се използват от публичния сектор, за да се създаде възможност за рационално използване на територията, ефективност при опазването на околната среда и подобряване на икономическото и социалното развитие. Именно това налага необходимостта от извеждането на секторни регионални политики в подкрепа на териториалната политика на сближаване на регионите с страните членки на Европейския съюз. Целта на докладът е да се представят съвременните системи за пространствено планиране, които се базират на проактивни механизми, както и да се идентифицират прилаганите инструменти за пространствено планиране в някои страни членки на Европейския съюз с възможностите на други икономически инструменти. Този процес определя анализ между връзките и координацията между секторите в регионите и свързаните с тях регионални и секторни политики, които са резултат от осигуряването на различните видове инфраструктура в регионите, която е необходима както за населението, така и за бизнеса. Несъмнено приносят на пространственото планиране към социално-икономическото развитие е безспорен, но е необходимо да бъде

представен с цел създаването на възможности за преодоляване на регионалните диспропорции в страните членки на Европейския съюз.

Metodi Ivanov

INTEGRATING SPATIAL PLANNING SYSTEMS IN THE FORMING OF REGIONAL POLICY IN CERTAIN COUNTRIES OF THE EUROPEAN UNION

The European Union's spatial development policy requires the implementation of targeted actions for its implementation. Spatial planning is often perceived as a set of methods used by the public sector to enable rational use of the land in the region, efficiency gains in environmental protection and improvement of economic and social development of the region. This is what makes it necessary to bring sectoral regional policies into support for the territorial cohesion policy of the regions at the member states of the European Union. The aim of the report is to present the modern spatial planning systems based on proactive mechanisms as well as to identify the applied spatial planning tools in some EU Member States with the capabilities of other economic instruments. This process defines an analysis of the links and coordination between the sectors in the regions and the related regional and sectoral policies resulting from the provision of different types of infrastructure in the regions, which is needed both for the population and development of the business. The contribution of spatial planning to the socio-economic development of the regions is indisputable but needs to be presented in order to create opportunities for overcoming regional imbalances in the Member States of the European Union.

Методи Иванов

ПРОБЛЕМИ НА ПАЗАРА НА ТРУДА В БЪЛГАРИЯ

Наличието на проблеми на пазара на труда оказва влияние както върху производствената и икономическата активност на населението, така и върху състоянието и развитието на работната сила. Целта на настоящата статия е да очертае проблемите в развитието на пазара на труда на национално и регионално ниво. Въз основа на установените проблеми се отправят конкретни препоръки към местните власти за преодоляване на някои негативни тенденции. От друга страна ще бъдат представени нивата на образование и квалификация на икономически активното население на територията на страната, като по този начин ще се направи опит да се акцентира върху основните приоритети на централната изпълнителна власт по отношение на стимулиране на дълготрайно безработните на територията на страната. Ще разгледаме и необходимостта от актуализиране на основните приоритети, заложи в Стратегията по заетостта в

Република България 2013-2020 г., тъй като за постигане на устойчив икономически растеж на изключително динамичния пазар на труда в резултат на въвеждането на новите технологии, необходимо е да се активизират действията на държавните институции, насочени към повишаване на заетостта на местно ниво, чрез стимулиране на стопанските субекти, опериращи на територията на общините. Този процес на стимулиране на пазара на труда изисква провеждането на активна политика, включваща разработването и прилагането на редица програми за обучение и преквалификация, особено на рисковите групи, с цел излизане от категорията на дълготрайно безработните и предоставяне на реализацията на възможностите, като по този начин допринася за постигането на устойчиво регионално развитие, основано на знания и иновации.

Metodi Ivanov

PROBLEMS IN THE LABOR MARKET IN BULGARIA

The presence of problems in the labor market influences both the production and economic activity of the population, as well as on the state and development of the labor force. The purpose of this article is to outline the problems in the development of the labor market at national and regional level. Based on the identified problems, specific recommendations are made to local authorities to overcome some negative trends. On the other hand, the levels of education and qualification of the economically active population on the territory of the country will be presented, thus attempting to focus on the main priorities of the central executive in terms of stimulating the long-term unemployed on the territory of the country. We will also consider the need to update the main priorities set in the Employment Strategy in the Republic of Bulgaria 2013-2020, because in order to achieve sustainable economic growth in the extremely dynamic labor market as a result of the introduction of the new technologies, it is necessary to the actions of the state institutions are intensified, aimed at increasing the employment at local level, by providing incentives for the economic entities operating on the territory of the municipalities. This process of stimulating the labor market requires the implementation of an active policy involving the development and implementation of a number of training and education programs, especially of those at risk, in order to get out of the long-term unemployed category and to be given the opportunity implementation, thereby contributing to the achievement of sustainable regional development based on knowledge and innovation.

Методи Иванов

РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ КАТО СРЕДСТВО ЗА КОНСОЛИДИРАНЕ НА ИНТЕЛИГЕНТНОТО ГРАДСКО И РЕГИОНАЛНО ПЛАНИРАНЕ

Създаването на възможности за развитието на градовете и регионите в Европейския съюз преминават през структурирането и изграждането на регионална политика обединяваща интелигентното градско и регионално планиране, което да води до повишаване на икономическия растеж на регионите и на качеството на живота чрез планиране на стратегически инвестиции в слабо развити региони, които да достигнат нивата на социално-икономическо развитие на водещите региони в Европейския съюз. Настоящото изследване има за цел да се извърши проучване и анализ на спецификите, практиките, нормативните и методологичните предпоставки и ограниченията при формирането на ефективна регионална политика, като средство за постигане на балансиран икономически растеж. Този процес налага да се извърши преглед на развитието на регионалното планиране и влиянието му върху интелигентното градско развитие. Освен това трябва да се определят основните модели за интелигентно градско развитие като се проучат добрите практики, а това налага да се направи изследване и критичен анализ на нормативни и стратегически документи отнасящи се до регионалната политика в Европейския съюз. Развитието на регионалната политика в Европейския съюз, трябва да се съсредоточени не само върху ограничен брой ключови инвестиционни приоритети, но трябва да се посочат целите, наличните и необходимите ресурси, с които ще се измерва напредъка на отделните региони и интелигентни градове на бъдещето.

Metodi Ivanov

REGIONAL POLICY OF THE EUROPEAN UNION AS A MEANS OF THE CONSOLIDATION OF THE SMART CITIES AND REGIONAL PLANNING

Creating opportunities for the development of cities and regions in the European Union goes through the structuring and building of a regional policy that combines intelligent urban and regional planning, leading to an increase in economic growth in the regions and the quality of life by planning strategic investments in underdeveloped regions to reach the levels of socio-economic development of the leading regions of the European Union. This study aims to investigate and analyze the specifics, practices, normative and methodological prerequisites and limitations in the formation of effective regional policy as a means of achieving balanced economic growth based on the policy of building smart cities of the future. This process requires

a review of the development of regional planning and its impact on smart urban development. In addition, the key models for smart urban development should be identified by exploring good practices, and this requires research and critical analysis of regulatory and strategic documents relating to regional policy in the European Union. The development of regional policy in the European Union should focus not only on a limited number of key investment priorities, but also on the objectives, the resources available and the resources needed to measure the progress of individual regions and smart cities of the future.

Методи Иванов

СЪВРЕМЕННИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД УПРАВЛЕНИЕТО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Определянето на съвременните предизвикателства пред управлението на регионалното развитие трябва да се гледа през призмата на предстоящия програмен период 2021-2027 г., тъй като се очаква да се представят новите перспективи за промяна в политиката на инвестициите, което налага въвеждането на нов регионален подход основан върху инвестиции в интегрирани мерки, които да са съобразени, както със спецификата на отделните териториално-административни единици, т.е. областите и общините, така и с отделните райони на планиране, като целта е да се насърчава партньорството между общини, области и региони. Насърчаването на партньорството и въвеждането на по-гъвкав подход за многофондово финансиране ще са в основата при деконцентрираното управление на оперативните програми при реализирането на съвременните предизвикателства пред регионалното развитие на територията на страната.

Metodi Ivanov

CONTEMPORARY CHALLENGES TO THE REGIONAL DEVELOPMENT MANAGEMENT IN THE REPUBLIC OF BULGARIA

The identification of current challenges for regional development management must be viewed in the light of the upcoming programming period 2021-2027, as new perspectives for change in investment policy are expected to be presented, necessitating the introduction of a new regional approach based on investments in integrated measures that are tailored to the specificities of the individual territorial-administrative units, ie districts and municipalities, as well as with the individual planning regions, the aim being to foster partnerships between municipalities, districts and regions. Promoting partnerships and introducing a more flexible approach to multifund financing will be at the heart of deconcentrated management of

operational programs in addressing contemporary challenges facing regional development on the territory of the country.

Методи Иванов

ПРОБЛЕМИ ПРЕД УПРАВЛЕНИЕТО И РАЗВИТИЕТО НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В РЕГИОНИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Очертаването на проблемите пред управлението и развитието на човешките ресурси в регионите в България предполага използването на интердисциплинарен подход, тъй като трябва да бъдат отчетени от една страна едновременно особеностите в социалното и икономическото развитие на регионите, а от друга трябва да се направи анализ на особеностите и тенденциите на пазара на труда в регионален план в контекста на създаването и прилагането на национални политики по отношение на заетостта и безработицата, както и по отношение на образованието и възможностите за повишаване на квалификацията на икономически активното население. Като целта в настоящото изследване е свързана с представянето на основните тенденции в развитието на човешките ресурси чрез представянето на регионалните различия на пазара на труда и детайлен анализ на демографската структура на зетите и безработните в отделните региони в страната. Въз основа на така дефинираната цел, ще бъде направен опит да се очертаят възможностите за намаляване на регионалните различия и диспропорции на пазара на труда, както и формирането на политики и определянето на инструменти за социално-икономическо развитие на изоставащите региони в България.

Metodi Ivanov

PROBLEMS IN FRONT OF THE MANAGEMENT AND HUMAN RESOURCES DEVELOPMENT IN THE REGIONS IN BULGARIA

Outlining the problems of human resources management and development in the regions of Bulgaria implies the use of an interdisciplinary approach, since on the one hand the peculiarities in the social and economic development of the regions must be taken into account, and on the other hand, the peculiarities and regional labor market trends in the context of the creation and implementation of national employment and unemployment policies, as well as in terms policies in the education and opportunities for upgrading the skills of the economically active population. The aim of this study is to present the main trends in the development of human resources through the presentation of regional differences in the labor market and a detailed analysis of the demographic structure of employed and unemployed in the different regions of

the country. On the basis of the objective thus defined, an attempt will be made to outline the possibilities of reducing regional disparities and disparities in the labor market, as well as to formulate policies and identify instruments for the socio-economic development of lagging regions in Bulgaria.

Методи Иванов

СЪВРЕМЕННИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД РАЗВИТИЕТО НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В КОНТЕКСТА НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Съвременните предизвикателства пред развитието на човешките ресурси в контекста на съществуващите проблеми в областта на регионалното развитие са свързани с основополагащата концепцията „Европа на регионите”, която трябва да отразява регионалната самостоятелност на отделните региони при решаването на проблемите на развитието на човешките ресурси и едновременно с това като противовес на нарастващата централизация при процеса на развитието на регионите чрез тематична концентрация на прилаганите политики от Европейския съюз. Определено във фокуса на съвременното европейско развитие се поставят успешните интелигентни региони, създаващи социално-икономически и конкурентоспособни предимства на своите граждани. В този контекст основен въпрос пред органите на регионалното управление е свързан с определянето на ролята за формулиране на подходящ отговор на съвременните предизвикателствата пред развитието на човешките ресурси, което превръща проблемите за намиране на правилните, съвместни и интегрирани стратегии в същностен момент при осигуряването на стабилни позиции за бъдещо развитие на човешките ресурси в регионите. Основна цел в настоящото изследване е да се проучат основните предизвикателства пред съвременното регионално управление при развитието на човешките ресурси в България, чрез което да се очертаят направления за адекватно регионално развитие в контекста на предизвикателствата пред развитието на човешките ресурси в България и определените европейските ориентири за развитие на Европейски съюз с хоризонт 2030г.

Metodi Ivanov

CONTEMPORARY CHALLENGES TO HUMAN RESOURCES DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF REGIONAL DEVELOPMENT

The current challenges of human resources development in the context of existing problems in the field of regional development relate to the foundational concept of "Europe of the Regions",

which must reflect the regional autonomy of individual regions while solving the problems of human resources development and at the same time as a counterbalance to the increasing centralization in the process of regional development through thematic concentration of policies implemented by the European Union. Certainly the focus of modern European development is on the successful smart regions, which create socioeconomic and competitive advantages for their citizens. In this context, a key issue for regional authorities is to determine the role of formulating an appropriate response to contemporary human resource challenges, which makes the problems of finding the right, joint and integrated strategies essential in securing stable positions on the future development of human resources in the regions. The main objective in this study is to explore the main challenges facing contemporary regional government in the development of human resources in Bulgaria, through which to outline directions for adequate regional development in the context of the challenges facing the development of human resources in Bulgaria and the set of the European benchmarks for development of the European Union with a horizon of 2030.

Климент Найденов, Методи Иванов

КАРИЕРНАТА КОТВА „АВТОНОМИЯ / НЕЗАВИСИМОСТ (АС)“ - ЕДНА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ОПТИМАЛНА КОРПОРАТИВНА МОТИВАЦИЯ В БИЗНЕС ОРГАНИЗАЦИИ (Без мотивирани сътрудници всяка компания е обречена)

Една от причините за многото съвети и научни подходи към мотивацията се крие в различията между хората. Някои хора са мотивирани от материални стимули, други от лично признание, трети се интересуват най-вече от интересна работа. Важно е практикуващите HR мениджъри да познават спецификата на своите служители, за да могат да ги мотивират адекватно. Основен принос към теорията за мотивацията е видният учен Едгар Шейн - създателят на термина „корпоративна култура“. Той вярва, че в работата на сътрудниците има 8 основни ценности, които той нарича „кариерни котви“. Всяка "котва" има свой собствен тип мотивация. Какви са котвите? Това е класификация на осем вида определения какво може да доведе до кариера в човек. Принадлежността / самоопределението / ориентацията към една или друга котва зависи най-вече от нашите лични:

- Ценности и приоритети;
- Конкретни убеждения по теми като това какво е успех в кариерата, какво е работа, работа, принос, удовлетвореност и др.;

➤ Ориентацията на нашата мотивация - това, което ние лично мотивираме, мотивираме, ентузиазизирано.

Самодостатъчността се различава от независимостта. В бизнес организациите служителите могат да бъдат както самостоятелни, така и щастливо взаимозависими с другите. Чувството за самостоятелност на служителите има доказано въздействие както върху личните постижения и нагласи, така и върху тези на компанията. Оправомощаването на служителите да работят по странични проекти в работно време не винаги може лесно да бъде преминато в ежедневието на обслужване на клиенти, спедиция и решаване на проблеми. Но те стават наложителни в една икономика, която изисква нестандартни, творчески, концептуални способности. Насърчаването на автономията в бизнес организациите не трябва да се възприема като обезсърчаване на отговорността. Служителите трябва да носят отговорност за работата си. Много компании вярват, че независимостта е начин да се заобиколи отговорността. Новите представи за автономия обаче тръгват от друго предположение. Това означава, че служителите искат да бъдат отговорни и че ако им бъде даден контрол върху тяхната задача, време, метод и екип, това е път, водещ в тази посока. Освен това различните служители ще намерят различни страни на автономията. Някои може да пожелаят самочувствие, други да предпочетат самоуважението пред екипа. Изследванията показват, че чувството за контрол е важен компонент на нечие щастие. Това, което служителите искат да имат контрол, варира, така че не мисля, че има аспект на самодостатъчността, който е най-важният във всички отношения. Различните хора имат различни желания, така че най-добрата стратегия за бизнес организациите би била да преценят кое е най-важното за всеки отделен служител.

Kliment Naydenov, Metodi Ivanov

CAREER ANCHOR "AUTONOMY / INDEPENDENCE (AU)" - AN OPPORTUNITY FOR OPTIMAL CORPORATE MOTIVATION IN BUSINESS ORGANIZATIONS (Without motivated collaborators, each company is doomed)

One of the reasons for the many tips and scientific approaches to motivation lies in the differences between people. Some people are motivated by material incentives, others by personal recognition, others are mostly interested in interesting work. It is important for practitioners of HR managers to know the specifics of their employees in order to be able to motivate them adequately. A major contribution to the theory of motivation is the eminent scholar Edgar Shane - the creator of the term "corporate culture." He believes that there are 8

core values in the work of collaborators, which he calls "career anchors." Each "anchor" has its own type of motivation. What are the anchors? This is a classification of eight types of determinations of what can lead a career in a person. Affiliation / self-determination / orientation to one or the other anchor depends mostly on our personal:

- Values and priorities;
- Concrete beliefs on topics such as what career success is, what is work, work, contribution, satisfaction, etc .;
- The orientation of our motivation - what we personally motivate, motivate, enthusiastically.

Self-sufficiency differs from independence. In business organizations, employees can be both self-sufficient and happily interdependent with others. The sense of self-reliance of employees has a proven impact on both personal achievements and attitudes, as well as those of the company. Empowering employees to work on side projects during working hours can not always be easily traversed in the everyday routine of customer service, freight forwarding and problem solving. But they become imperative in an economy that requires non-routine, creative, conceptual abilities. Promoting autonomy in business organizations should not be perceived as a discouragement of responsibility. Employees should be responsible for their work. Many companies believe that independence is a way to circumvent the responsibility. However, the new notions of autonomy start from another assumption. It implies that employees want to be accountable and that if they are given control over their task, time, method and team, it is a path leading in that direction. Moreover, different employees will find different sides of autonomy. Some may wish for self-reliance, others may prefer self-respect to the team. Research has shown that the sense of control is an important component of somebody's happiness. What, however, the employees want to have control varies, so I do not think there is an aspect of self-sufficiency that is the most important in all respects. Different people have different wishes, so the best strategy for business organizations would be to judge what is the most important thing for each individual employee.

Методи Иванов

ПРАВИТЕЛСТВЕНИ СИСТЕМИ И ПРАКТИКИ В ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС НА ПУБЛИЧНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ В БЪЛГАРИЯ

Наблюдава се изоставена в динамиката в развитието на административното обслужване, както при централните органи на изпълнителната власт, така и при органите

осъществяващи местното самоуправление. Прави впечатление, че малка част от централната администрация е създавала възможност заявленията за предоставяните административни услуги да бъдат подавани чрез нейните териториални звена, а освен това нито една услуга за централните администрации не може да бъде заявявана чрез общинската администрация. Делът на предлаганите електронни услуги е на незадоволително ниво, както и не са създадени възможности за предоставяне на интегрирани услуги съвместно от няколко администрации. Това са предизвикателства налагащи цялостна промяна насочена към въвеждане на интегрирани административни услуги, осигуряване на оперативна съвместимост между съществуващите системи и служебен обмен на информация и документация, където въвеждането на комплексно административно обслужване изисква и налага осъществяването на оптимизация и реинженеринг на работните процеси при предоставяне на административни услуги по единна методология. В този ред на мисли, ще трябва да бъдат осъществени насочени към подобряване на процесите по обслужване на гражданите и юридическите лица, което налага освен осъществяването на промени в нормативното регламентиране на процеса по оценка на въздействието, да се осъществяват практико-приложни обучения свързани с този подход. Този процес изисква и използването на външни консултанти за извършването на оценки на въздействието, тъй като трябва да се акцентира едновременно на въздействието върху стопанските субекти и на социалните въздействия върху населението, както и едновременно с това трябва да тече процеса на изграждане на вътрешен капацитет във всяко едно министерство. На общинско ниво също съществуват значителни предизвикателства свързани с създаването на възможности за намаляването на регулаторните пречки и административна тежест, като в сравнение с органите на централната изпълнителна власт, на общинско ниво процесът на намаляване на административната тежест се развива хаотично, не организирано и не последователно. Съществуват съществени разлики при предоставянето на една и съща услуга в отделните общини, както по отношение на изискваните документи, така и по отношение на срока и цената за извършване на услугата. Това налага да се извърши стандартизиране и унифициране на услугите на процедурите и документацията по предоставяне на услуги за бизнеса на общинско ниво, което ще повлияе значително върху подобряване на бизнес климата в България. Естествено, процеса на подобряване на бизнес климата в страната изисква и осъществяването на тясното сътрудничество, координацията и съвместното осъществяване на инспекционни дейности от контролните органи на държавата, който контрол трябва да бъде обвързан със синхронизирането на годишните планове на

административните структури и развитието и прилагането на добри практики. Чрез създаването на единна информационна среда (информационна банка) за споделяне на постигнати резултати, за изготвените анализи и проучвания със съответните емпирични данни, която да се използва, както в процеса на разработване и прилагане на политики, така и в процеса на организиране и провеждане на обучения на служителите на централната и местната администрация в страната.

Metodi Ivanov

GOVERNMENT SYSTEMS AND PRACTICES IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF THE PUBLIC ADMINISTRATION IN BULGARIA

We observe the abandonment of the dynamics in the development of the administrative services, both in the central authorities of the executive power and in the bodies conducting the local self-government. It is noticeable that a small part of the central administration has made it possible for applications for the provided administrative services to be submitted via its territorial units and, moreover, no one administrative services to the central administrations can be declared through the municipal administration. The share of e-services offered is unsatisfactory, and no opportunities for integrated services are jointly provided by several administrations. These are challenges requiring a complete change aimed at introducing integrated administrative services, ensuring interoperability between existing systems and service exchange of information and documentation, where the introduction of complex administrative services requires and imposes the optimization and reengineering of the working processes in the provision of administrative services under a single methodology. In this line of thought, the efforts will have to be focused on improving the processes of servicing citizens and legal entities, which requires, in addition to making changes in the regulatory regulation of the impact assessment process, to implement practical training courses related to this approach. This process also requires the use of external consultants to carry out impact assessments, as the impact on economic operators and social impacts on the population should be emphasized at the same time, and at the same time it must be realized process of building internal capacity in each ministry. At the municipal level, there are also significant challenges related to creating opportunities for reducing regulatory barriers and administrative burdens, as compared to the central administration, at the municipal level, the administrative burden reduction process develops chaotic, not organized and not consistently. There are substantial differences in the provision of the same service to the individual municipalities, both in terms of the required documents and in terms of the time and cost of providing the service. This necessitates the

standardization and unification of the services and procedures for the provision of services for the business at the municipal level, which will significantly influence the improvement of the business climate in Bulgaria. Naturally, the process of improving the business climate in the country also requires the close co-operation, co-ordination and joint implementation of inspection activities by the state control bodies, which must be linked to the synchronization of the annual plans of the administrative structures and the development and implementation of good practices. By creating a unified information environment (information bank) to share results, analyzes and studies with relevant empirical data to be used both in the policy development and implementation process and in the process of organizing and conducting training of employees of the central and local administration in the country.

Методи Иванов, Климент Найденов

МИГРАЦИОННИ И ДЕМОГРАФСКИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ЗА БЪЛГАРИЯ

Постоянните стремежи на човечеството към по-висок икономически растеж водят до рязко консолидиране на географското пространство, увеличаване на дефицита на сурова енергия и увеличаване на световното потребление на вода. Миграционните политики през различни исторически периоди са мотивирани от съответните политически, икономически и социални обстоятелства. Най-тежките миграционни вълни са причинени от световни и регионални войни. Спасяването на човешкия живот, семейството и децата винаги е било в основата на еволюцията на миграционните явления. Миграционната политика е сравнително нова част от областта на миграцията. Политиките, както на ниво държави-членки, така и на равнището на Европейския съюз, се сблъскаха през последните пет години с липсата на систематизирана и надеждна теория и стратегия, която очертава ориентацията и решенията на динамично нарастващите миграционни предизвикателства. Нови рискове се появиха в Европа от началото на 2011 г., със забележимо очевидна тенденция да напускат европейски граждани от страни като Гърция, Португалия, Испания, Италия, Ирландия и постоянното им установяване в други региони поради продължителната икономическа криза в тези страни и високият процент безработни с добра образователна и професионална квалификация. Противно на тази тенденция, имигранти от Азия, Африка и други региони са незаконно нахлу в Европа с прогресивна сила, което оказва влияние върху демографската картина на Европа. В България раждаемостта в България е достигнала най-ниските нива от 1945 г. насам с раждането на 62 000 бебета. През 2011 г. са регистрирани раждания на 71 000 бебета. Към 31 декември 2014 г., по статистически данни,

населението на България е 7 2002 198 граждани, което представлява 1,4% от населението на Европейския съюз. В сравнение с 2013 г. населението на страната е намаляло с 43 479 души. България има голям проблем, тъй като според оценките на Световната банка до 2050 г. населението ѝ ще намалее с над 40% и ще има около 4,5 милиона души. Тази статистика не взема предвид българските граждани, които живеят постоянно или временно в ЕС и в чужбина и техните деца не носят български имена и нямат българско гражданство. Съществуват непредсказуеми и извън контрола възможности на бежанска вълна за Европа, която няма необходимата територия и условия за подслон и интеграция. Фактичката обстановка изисква адекватен отговор на международната общност и нейните власти за предотвратяване на ескалация, терористични актове и просперитет на кибиса. Нарастващият миграционен натиск създава необходимостта от пренасочване на значителни финансови и организационни ресурси за справяне със ситуацията и за избягване на създаването на преки рискове за възникването на хуманитарна криза.

Metodi Ivanov, Kliment Naydenov

MIGRATION AND DEMOGRAPHIC CHALLENGES FOR BULGARIA

The constant aspirations of mankind towards higher economic growth lead to a sharp consolidation of the geographic space, an increase in the raw-energy deficit and an increase in the world's water consumption. Migration policies during different historical periods are motivated by relevant political, economic and social circumstances. The worst migratory waves have been caused by world and regional wars. The salvation of human life, family and children has always been at the heart of the evolution of migration phenomena. Migration policy is a relatively new part of the field of migration. Policies, at both Member State and European Union level, have faced within the last five years the lack of a systematized and reliable theory and strategy that outlines the orientations and solutions for dynamically growing migration challenges. New risks have emerged in Europe since the beginning of 2011, with a markedly visible tendency to leave European citizens from countries like Greece, Portugal, Spain, Italy, Ireland and their permanent establishment in other regions due to the prolonged economic crisis in these countries and the high percentage unemployed with good educational and professional qualifications. Contrary to this trend, immigrants from Asia, Africa and other regions illegally invaded Europe with progressive prowess, which has an impact on the demographic picture of Europe. In Bulgaria, the birth rate in Bulgaria has reached the lowest levels since 1945 with the birth of 62,000 babies. In 2011, births of 71,000 babies were recorded. As of 31 December 2014, according to statistical data, the population of Bulgaria is 7 2002 198 citizens, which

represents 1.4% of the population of the European Union. Compared to 2013, the country's population declined by 43,479 people. Bulgaria has a major problem because, according to World Bank estimates by 2050, its population will fall by over 40% and will have about 4.5 million people. These statistics do not take into account Bulgarian citizens who live permanently or permanently in the EU and abroad and their children do not bear Bulgarian names and do not have Bulgarian citizenship. There is an unpredictable and beyond the control capabilities of a refugee wave for Europe that does not have the necessary territory and conditions to shelter and integrate. The factual situation requires an adequate response of the international community and its authorities to prevent escalation, terrorist acts and the prosperity of cannabis. The increasing migratory pressure creates the need to redirect significant financial and organizational resources to address the situation and to avoid creating direct risks to the emergence of a humanitarian crisis.

Методи Иванов

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРОЦЕСА НА ПЛАНИРАНЕ НА МЕСТНОТО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Планирането на местното икономическо развитие притежава съществено значение за изграждането, подобряването и възстановяването на икономическия капацитет на конкретния регион, чрез което ще се създаде възможност да се подобри качеството на живот в него. В процеса на планиране на местното икономическо развитие трябва да участват колективно партньорите от обществения, частния и неправителствения сектор, като общите им усилия трябва да бъдат насочени към създаването на по-добри условия за регионален икономически растеж, запазване на съществуващите и създаване на нови работни места. Важно място в планирането на местното икономическо развитие при укрепването на икономическия капацитет на конкретния регион трябва да бъде отделено на осъществяването на стратегическо планиране на регионалното икономическо развитие, с цел създаването на възможност местната общност да се приспособи към съвременното динамичното развитие, както на местно ниво, така и на национално. Изключително важно е организациите от публичния сектор да използват стратегическото планиране на местното икономическо развитие като възможност да подобрят инвестиционния климат в региона, да създадат възможности за повишаване на производителността, чрез стимулиране на използването на нови иновационни технологии в производството, както и да създадат възможности за повишаване на конкурентоспособността на местните фирми. При определянето на ефективността на

процеса на планиране на местното икономическо развитие трябва да се даде оценка на способността на местните общности да подобрят качеството на живота, както и да създават нови икономически възможности, като едновременно с това осъзнаят необходимостта от стратегическо планиране на местното икономическо развитие, в следствие на което насочат усилията си към стратегически действия в съвременния динамичен, постоянно променящ се и все по-конкурентен свят, както за индивида, така и за общността и публичните и стопанските организации.

Metodi Ivanov

OPPORTUNITIES TO IMPROVE THE PROCESS OF LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT PLANNING

Planning local economic development is essential for building, improving and restoring the economic capacity of the region, thereby creating an opportunity to improve the quality of life in the region. In the process of local economic development planning, the public, private and non-governmental sector should be collectively involved, and their joint efforts should be geared towards creating better conditions for regional economic growth, preserving existing and creating new jobs. An important place in the planning of local economic development in strengthening the economic capacity of the particular region must be devoted to the implementation of strategic planning of regional economic development in order to enable the local community to adapt to the dynamic development at the local level, both nationally and internationally. It is crucial that public sector organizations use strategic planning of local economic development as an opportunity to improve the investment climate in the region, create opportunities for productivity gains by stimulating the use of new innovative technologies in production, and create opportunities for growth the competitiveness of local businesses. In determining the effectiveness of the process of local economic development planning, the ability of local communities to improve the quality of life and to create new economic opportunities must be assessed, while recognizing they need for strategic planning of local economic development, as a result of which they focus their efforts on strategic actions in today's dynamic, constantly changing and increasingly competitive world, both for the individual person and for the community, public and business organizations.

Климент Найденов, Методи Иванов

РОЛЯТА НА СВОБОДНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗОНИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА РЕГИОНАЛНАТА ИКОНОМИКА

Развитието и нарастването на автономията на регионите предполага увеличаване на тяхната степен на признаване, свързано с увеличаване на международните икономически отношения и търговия. Един от тези варианти е свободна икономическа зона, като особен вид държавно (или частно) регулиране на международните икономически отношения и търговия. Свободните икономически зони по света трябва да включват безплатни - търговски, пристанищни, икономически, банкови - или безмитни магазини и складове. Като цяло те са предназначени да стимулират промишления износ, да увеличат валутните приходи и работните места, използвани като „лаборатории“ за тестване на нови икономически методи и механизми. Друга благоприятна характеристика на всички свободни икономически зони е благоприятният инвестиционен климат - митнически, данъчни, финансови привилегии и административни отстъпки в сравнение с общия режим, действащ в останалата част от икономическата зона в една или друга държава (съответно регион). Често фактори като политическа стабилност, инвестиционни гаранции, качество на инфраструктурата, квалификация на работната сила са от решаващо значение. Локализирането на такава свободна зона е съществен елемент от националната стратегия и важен подход в развитието на регионалната политика за дадена територия. Това е една от световно признатите форми на организиране на производството, особено на високотехнологични продукти, както и създаване на условия за предоставяне на съвременни технологии, както и за придвижване на преки чуждестранни инвестиции и ускоряване на развитието на определени икономически региони. Свободните икономически зони са важен инструмент за регионалното развитие. Някои от най-важните изисквания за локализация на такива свободни зони в съответствие със световните стандарти са: политическа и икономическа стабилност в региона, придружена от концепция за икономическо развитие и планиране; добро изграждане на транспортната система и комуникациите, близост до железопътен и комуникационен център с национално значение; екологично чист, екологичен, висок стандарт на физическо планиране; надеждна инфраструктура за всички сезони през годината - транспорт, вода, енергия; пазарен достъп - преференциален достъп до важни пазари с голямо предимство; развита финансова и банкова инфраструктура с предпоставки за обслужване в областта на електрониката и инженерството; необходима работна сила, ниска цена на труда, производствена квалификация, която по същество

определя вида на промишлеността, която би могла да се развие в района; съществуването на съществуваща индустрия с добре развита производствена инфраструктура и растителна икономика, - добра организация на зоната и обща координация, предпоставки за развитието на леката промишленост при наличието на традиции и висококвалифициран персонал, което е предпоставка за високо качество на производството и конкурентоспособност.

Kliment Naydenov, Metodi Ivanov

THE ROLE OF FREE ECONOMIC ZONES FOR THE DEVELOPMENT OF THE REGIONAL ECONOMY

The development and growth of the autonomy of the regions implies an increase in their degree of recognition, related to the increase of international economic relations and trade. One of these options is a free economic zone, as a particular type of state (or private) regulation of international economic relations and trade. Free economic zones around the world must include free - commercial, port, economic, banking - or duty - free shops and warehouses. Generally, they are designed to stimulate industrial exports, increase foreign exchange earnings, and workplaces used as "laboratories" to test new economic methods and mechanisms. Another favorable feature of all free economic zones is the favorable investment climate - customs, tax, financial privileges and administrative concessions compared to the general regime operating in the rest of the economic area in one or another country (respectively region). Often, factors such as political stability, investment guarantees, infrastructure quality, work force qualifications are crucial. The localization of such a free zone is an essential element of the national strategy and an important approach in the development of regional policy for a given territory. This is one of the world-wide recognized forms of organizing production, especially of high-tech products, as well as creating conditions for providing modern technologies, as well as for moving foreign direct investments and accelerating the development of certain economic regions. Free economic zones are an important tool for regional development. Some of the most important localization requirements for such free zones in accordance with world standards are: political and economic stability in the region, accompanied by a concept of economic development and planning; good construction of the transport system and communications, proximity to a railway and communication center of national importance; environmentally friendly, high standard of physical planning; reliable infrastructure for all seasons during the year - transport, water, energy; market access - preferential access to important markets with a major advantage; developed financial and banking infrastructure with

prerequisites for servicing in the field of electronics and engineering; a required labor force, a low labor cost, a production qualification that essentially determines the type of industry that could be developed in the area; the existence of an existing industry with a well-developed production infrastructure and a plant economy, - a good organization of the zone and general coordination, prerequisites for the development of light industry in the presence of traditions and highly qualified personnel, which is a prerequisite for high quality of production and competitiveness.

Климент Найденов, Методи Иванов

АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРИВЛЕКАТЕЛНОСТ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ НА РЕГИОНИТЕ

Регионът постепенно се формира като сравнително независим икономически субект, който влиза в конкурентни отношения както на междурегионално ниво, така и на световния пазар. Регионалната инвестиционна политика се формира от въздействието на много процеси, протичащи в самите региони. Формирането на благоприятен инвестиционен климат и повишаването на инвестиционната привлекателност на региона е стратегическа задача пред развитието на регионалната икономика. Това от своя страна води до по-голяма конкурентоспособност на отделните региони в глобализирания свят.

Kliment Naydenov, Metodi Ivanov

ANALYSIS AND ASSESSMENT OF THE INVESTMENT ATTRACTIVENESS AND COMPETITIVENESS OF THE REGIONS

The region is gradually being formed as a relatively independent economic entity entering into a competitive relationship both at the interregional level and on the global market. Regional investment policy is shaped by the impact of many processes occurring within the regions themselves. The formation of a favorable investment climate and increasing the investment attractiveness of the region is a strategic task facing the development of the regional economy. This in turn leads to greater competitiveness of individual regions in a globalizing world.

Методи Иванов, Климент Найденов

ОСОБЕНОСТИ НА РЕГИОНАЛНОТО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ В БЪЛГАРИЯ

В тази статия авторите ще се опитат да ни покажат спецификата на регионалното икономическо развитие в България. Икономическото развитие в различни териториални единици трябва да подпомага развитието на региона като цяло и да бъде предпоставка за повишаване на конкурентоспособността на отделните региони. Особено внимание трябва да се обърне на разработването на национални секторни политики относно специфичните особености на регионалното икономическо развитие, като се обърне дължимото внимание на социално-икономическия анализ на развитието на региона, върху който да се изгради политика за регионално развитие в региона.

Metodi Ivanov, Kliment Naydenov

FEATURES OF REGIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT IN BULGARIA

In this article the authors will try to show us the specific of regional economic development in Bulgaria. Economic development in different territorial units should help the development of the region as a whole, and to be a prerequisite for increasing the competitiveness of individual regions. Particular attention should be paid to the development of national sectoral policies on the specific features of regional economic development, paying due attention to the socio-economic analysis of the region's development, on which to build regional development policy in the region.

Методи Иванов

РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА ОСНОВНАТА ИНВЕСТИЦИОННА ПОЛИТИКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА РЕГИОНАЛНО, ГРАДСКО РАЗВИТИЕ И РАСТЕЖ

Представянето на особеностите на регионалното развитие и определянето на регионалната политика са съществен момент за разкриването на тенденциите открояващи се при формулирането и провеждането на политики за регионално развитие, които трябва да създават условия за балансирано и устойчиво интегрирано развитие на районите във всяка страна. По същество трябва да имаме предвид, че регионалното развитие на всяка страна се отличава със своята неповторимост и уникалност, която се изразява чрез обективно съществуващото многообразие - на природния комплекс, изключителността на местоположението на всяка територия и акватория, големите пространствени контрасти в разпределението на населението, стопанството и културно-

обслужващите дейности. Посочените различия са част от предпоставите, които от една страна предопределят, а от друга страна ни показват възникването на съществуващите териториални диспропорции в социалноикономическото, културното и екологичното развитие. А това налага необходимостта от извършване на системни научни изследвания по отношение на стратегическото планиране, които да са обосновани и едновременно с това изпълними чрез приложението на добри и ефективни управленски практики в регионалното развитие с цел подобряване на междурегионалните различия.

Metodi Ivanov

REGIONAL POLICY THE MAIN INVESTMENT POLICY OF THE EUROPEAN UNION FOR REGIONAL, URBAN DEVELOPMENT AND GROWTH

The presentation of the peculiarities of regional development and the definition of regional policy are an important moment for revealing the trends that stand out in the formulation and implementation of regional development policies, which should create conditions for balanced and sustainable integrated development of regions in each country. In essence, we must keep in mind that the regional development of each country is characterized by its uniqueness, which is expressed through the objectively existing diversity - the natural complex, the uniqueness of the location of each territory and water area, large spatial contrasts in population distribution, the economy and cultural and service activities. These differences are part of the preconditions that on the one hand predetermine, and on the other hand show us the emergence of existing territorial disparities in socio-economic, cultural and environmental development. And this imposes the need for systematic research on strategic planning, which is justified and at the same time feasible through the application of good and effective management practices in regional development in order to improve interregional disparities.

Методи Иванов

РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И СИНЯТА ИКОНОМИКА – ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ПРИСПОСОБЯВАНЕ КЪМ ПРОМЕНИТЕ

С този доклад ще се опитаме да представим предизвикателствата и възможностите за адаптиране към промените в регионите чрез необходимостта от оценка на финансовите нужди на синята икономика, за да се реализира потенциалът ѝ за растеж в регионите, като се подчертаят благоприятните възможности за създаване на работни места основно от начинаещи и семейни предприемачи, малки и средни предприятия. Създаването на устойчив регионален икономически растеж трябва да бъде свързано и със стимулирането

на процеса на създаване на качествени и устойчиви работни места, базирани на сини технологии, в резултат на развитието на идеи и обмена на най-добри практики между науката и бизнеса.

Metodi Ivanov

REGIONAL DEVELOPMENT AND BLUE ECONOMY - CHALLENGES AND ADAPTATION TO CHANGES

With this report will attempt to present the challenges and opportunities for adaptation to changes in the regions through the need to assess the financial needs of the blue economy in order to realize its growth potential in the regions by highlighting favorable opportunities for creating of jobs mainly from beginners and family entrepreneurs, small and medium-sized enterprises. The creation of sustainable regional economic growth must also be linked to the stimulation of the process of creating quality and sustainable jobs based on blue technologies, as a result of the development of ideas and the exchange of best practices between science and business.

Методи Иванов

ОСОБЕНОСТИ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Социално-икономическото развитие на регионите в България е силно зависимо от стратегическото планиране на национално ниво и от определянето и формирането на политики и приоритети за икономическо развитие и обособяването на зони за въздействие от централната изпълнителна власт. Особено влияние върху степента на развитие на отделните региони оказва наличието на големи градове, в които са концентрирани производството, услугите, образованието, науката и културният живот. От една страна неравномерно разпределение на големи градове се отразява пряко върху социално-икономическото развитие на отделните региони, от друга страна демографските процеси притежават важно значение и оказват влияние върху развитието на регионите в страната. Особено значение по отношение на социално-икономическото развитие на регионите трябва да се отдаде и на самостоятелността на регионалните органи, както и наличието на финансова-управленската независимост на местните органи, което може да се приеме като допълнителни фактори за насърчаване на междурегионалното сътрудничество и интеграционните процеси в отделните страни и региони. Допълнително внимание и усилия трябва да бъдат насочени към подобряване

на междурегионалното сътрудничество, което се заражда и функционира в отговор на осъзнати от общността социално-икономически потребности, предприети законодателни мерки и предоставени финансови стимули, което създава предпоставки за използването на междурегионалното сътрудничество като ефективен инструмент за регионализация на публичното управление

Metodi Ivanov

PECULIARITIES IN THE SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE REGIONS IN BULGARIA

The socio-economic development of the regions in Bulgaria is strongly dependent on strategic planning at national level and on the definition and formation of policies and priorities for economic development and the establishment of areas for impact by the central government. A particular influence on the degree of development of the individual regions in the country plays the presence of large cities in which production, services, education, science and cultural life are concentrated. On the one hand, the uneven distribution of large cities has a direct impact on the socio-economic development of the individual regions, on the other hand the demographic processes are important and have an impact on the development of the regions in the country. Special importance with regard to the socioeconomic development of the regions should be given to the autonomy of regional authorities as well as the availability of financial and managerial independence of local authorities, which can be considered as additional factors in promoting interregional cooperation and integration processes in individual countries and regions. Additional attention and efforts should be directed towards improving interregional cooperation that is emerging and functioning in response to community-recognized socio-economic needs, legislative measures and financial incentives, which will create prerequisites for the use of interregional cooperation as an effective tool for regionalization of public governance.

Методи Иванов

ВЛИЯНИЕ НА ИНСТРУМЕНТИТЕ ОТРАЗЯВАЩИ РЕГИОНАЛНИТЕ РАЗЛИЧИЯ ВЪРХУ СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ

В настоящата статия е направен опит да се определи влиянието на инструментите отразяващи регионалните различия между отделните пространствено ограничени територии. Оценката на влиянието на инструментите измерващи социално-икономическото развитие е една от основните причини за оптимизиране на процеса на

въвеждане на политики за по добро управление в административно териториалните единици. За да се осъществи положителен резултат върху социално-икономическото развитие в отделните териториални единици е необходимо извършването на координирано, стандартизирано и практично развитие на управлението на територията, което от една страна ще създаде възможност за освобождаване на ценни ресурси като време, хора и финанси, а от друга ще създаде възможност за подобряване на административното обслужване на населението и бизнеса. В изследването ще бъдат обхванати E-Government Development Index (EGDI) измерващ се чрез индекса на онлайн услугите (Online Service Index, OSI), индекса на телекомуникационната структура (Telecommunication Infrastructure Index, TII) и индекс на човешкия капитал (Human Capital Index, HCI). Освен посочените индекси ще се спрем и върху индекс за развитие на логистиката, както и върху Индекса за активен живот на възрастните хора, особено като имаме предвид негативните демографски тенденции свързани с продължаване на процеса на застаряване на населението.

Metodi Ivanov

INFLUENCE OF THE INSTRUMENTS WHICH REFLECTING REGIONAL DIFFERENCES IN SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF REGIONS

With this article attempts to determine the impact of instruments reflecting regional differences between individual spatially limited territories. The assessment of the influence of instruments measuring socio-economic development is one of the main reasons for optimizing the process of introducing policies for better governance in administrative territorial units. The purpose of the study is to analyze the impact of the instruments which reflectings the effectiveness of the policies undertaken for the management and development of the differents region. In order to achieve a positive result on the socio-economic development of the individual territorial units, it is necessary to carry out a coordinated, standardized and practical development in the territory's management, which will, on the one hand, create the opportunity for releasing valuable resources such as time, people and finances and on the other hand, will create an opportunity to improve the administrative service of the population and the business. The survey will cover the E-Government Development Index (EGDI) measured by the Online Service Index (OSI), the Telecommunication Infrastructure Index (TII) and the Human Capital Index (HCI). In addition to the above indices, we will also refer to the logistics development index and the Active Aging Index (AAI), especially considering the negative demographic trends linked to the continuation of the aging process across Europe.

Методи Иванов

ВЛИЯНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКОТО ПРОСТРАНСТВЕНО ПЛАНИРАНЕ ВЪРХУ ДЕМОГРАФСКОТО СЪСТОЯНИЕ НА РЕГИОНА

Ролята на пространственото планиране и градоустройството е съществена по отношение на ръководените политики по териториалното сближаване, което е в основата на постигането на хармонично, устойчиво развитие на територията на целия Европейски съюз. Въпреки, че при разработването на пространствените планове и стратегии в отделните страни се възприема различен подход, то те са предназначени да допринесат за обединяването на правителствените програми чрез идентифицирането на широк спектър от правителствени политики в областта на здравеопазването, заетостта, образованието, транспорта, околната среда, жилища, култура, наследство и т.н. В тази връзка изключително важно е значението на пространственото планиране при формирането на политики за икономическо развитие, както при определянето на необходимостта от жилищно настаняване за социално уязвими групи от населението, така и при дефиниране на възможностите за развитие на транспортната инфраструктура. Освен това трябва да се вземе под внимание и демографското състояние, както и тенденциите свързани с промяната му. Целта на настоящото изследване е да се очертае влиянието на стратегическото пространствено планиране върху развитието и тенденциите в демографското състояние на отделния регион, тъй като в основата на социално-икономическото развитие на региона е човекът и извършваната от него дейност, което от друга страна определя, че във функционалната характеристика на пространственото планиране трябва да бъде поставено и подобряването и опазването на природните ресурси и природното наследство, подобряването на културното наследство, разработването на енергийните ресурси, насърчаване развитието на висококачествен и устойчив туризъм, като цяло постигането на балансирано устойчиво развитие на обособения регион. В тази връзка от части обхватът и характерът на разглежданите дейности от страна на пространственото планиране, регионалното развитие и регионалното планиране ни дават основание да ги разглеждаме като сходни или по-скоро като изключително тясно свързани дейности.

Metodi Ivanov

INFLUENCE OF THE STRATEGIC SPATIAL PLANNING ON THE DEMOGRAPHIC CONDITION OF THE REGION

The role of spatial planning and urban planning is essential in terms of guiding territorial cohesion policies, which is at the heart of achieving a harmonious, sustainable development throughout the European Union. Although, different approaches are being developed in the development of spatial plans and strategies across countries, they are designed to help unite government programs by identifying a wide range of government policies in the fields of health, employment, education, transport, environment, housing, culture, etc. In this context, the importance of spatial planning in the shaping of economic development policies is of paramount importance, both in identifying the need for housing for socially vulnerable population groups and in defining the opportunities for developing transport infrastructure. In addition, account should be taken of the demographic situation as well as the trends related to its change. The purpose of this study is to outline the influence of strategic spatial planning on the development and trends in the demographic condition of the separate region, since at the core of the socio-economic development of the region is the human and his/her activities, which, on the other hand, the functional characterization of spatial planning should include improvement and conservation of natural resources and natural heritage, improvement of cultural heritage, development of energy resources, promoting the development of high-quality and sustainable tourism, or in general, the main goal is, the achievement of a balanced sustainable development of the separate region. In this connection, in part, the scope and nature of the activities under consideration by the way of spatial planning, regional development and regional planning give us grounds to treat them as similar or rather as extremely closely related activities.

Методи Иванов

ИНТЕГРАЦИОННИ МОДЕЛИ ЗА МЕЖДУРЕГИОНАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Междурегионалното сътрудничество е характерна тема за коментари в публичното управление, което трябва да налага регламентиращи постановки. Много често създаването и особеностите на междурегионалното сътрудничество се определят от наличието и развитието на добри практики на сътрудничество. Прилагането на междурегионалното сътрудничество често се разглежда в две противоположни перспективи. От една страна сътрудничеството се разглежда като възможност за развитие на региона като цяло, а от друга междурегионалното сътрудничество е

оринтирано към предоставяне на публични услуги. Наличието на институционализирани механизми и осъзнатата социално-икономическа полза от съвместното предоставяне на публични услуги определят степента на развитие на междурегионалното сътрудничество. Често основен фактор влияещ върху насърчаването и развитието на междурегионалното сътрудничество в отделните страни остава социално-икономическа обосновка, която се изразява в постигането на икономии от мащаба, а те се превръщат в основен стимул за осъществяването на междурегионалното сътрудничество. Наличието на стандартизирани модели за публично управление, както и формите на децентрализация в отделните европейски страни предполагат и определят прилагането на формите на междурегионалното сътрудничество. В част от европейските страни задължителното междурегионално сътрудничество е регулирано в конкретното секторно законодателство, докато при други страни то е регламентирано в обща правна рамка, отнасяща се до регионалните структури в конкретните страни. Често задължителния характер на междурегионалното сътрудничество се определя от критерии като брой на населението или се свързва с конкретен географски показател, за да може да се планира изпълнението на отделни инициативи за развитието на региона. Важно място заема при междурегионалното сътрудничество заема определянето на формата на сътрудничество, разписаните правомощия, както и създадените правила на работа. В темпорален план е възможно да бъде определен минимален период на сътрудничество, но по-често предварително са определени условията за прекратяване на подписаните междурегионални споразумения. Междурегионалното сътрудничество трябва да се разглежда като инструмент за създаването на политики и извършването на действия по тяхната реализация. Това налага да се осъществява стимулиране на интеграционните процеси между отделните региони предвид на прехвърлените и делегирани компетентности на единния орган осъществяващ междурегионалното сътрудничество въз основа на подписаното междурегионалното споразумение. Целта на настоящето изследване е да се представи текущото състояние на основните интеграционни модели следвани в отделни страни от Европейския съюз и едновременно с това да се определи потенциала за задълбочаване на междурегионалното сътрудничество посредством подобряване на междурегионалните интеграционни връзки.

Metodi Ivanov

INTEGRATION MODELS FOR INTERREGIONAL COOPERATION

Interregional cooperation is typical topic for comments in public governance, which must impose regulatory provisions. Very often, the creation and peculiarities of interregional cooperation are determined by the existence and development of good cooperation practices. Implementation of interregional cooperation is often seen in two opposite perspectives. On the one hand, cooperation is seen as an opportunity for development of the region as a whole, and on the other hand, interregional cooperation is directed to the provision of public services. The existence of institutionalized mechanisms and the acknowledged socio-economic benefit of the joint provision of public services determine the degree of development of interregional cooperation. Often a major factor influencing the promotion and development of interregional cooperation in the home countries remains a socio-economic justification, which is to achieve economies of scale and they become a major stimulus for the implementation of interregional cooperation. The existence of standardized models for public governance, as well as the forms of decentralization in the individual European countries, imply and determine the implementation of forms of interregional cooperation. In some European countries, mandatory interregional cooperation is regulated in specific sectoral legislation, while in other countries it is regulated in a common legal framework covering regional structures in specific countries. Frequently, the binding nature of interregional cooperation is determined by criteria such as the population number or is linked to a geographically correct indicator in order to plan the implementation of individual initiatives for the development of the region. An important place for interregional cooperation is the definition of the form of co-operation, the prescribed competencies and the rules of work. In the near term, it is possible to set a minimum period of cooperation, but more often in advance, the conditions for terminating the signed interregional agreements are set out in advance. Interregional cooperation should be seen as a tool for policy making and implementation. This necessitates the stimulation of the integration processes between the different regions in view of the transferred and delegated competencies of the single body implementing the interregional cooperation on the basis of the signed interregional agreement. The aim of the present study is to present the current state of the main integration models followed in individual European Union countries and at the same time to identify the potential for deepening interregional cooperation through improvement of interregional integration relations.

Климент Найденов, Методи Иванов

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА В ИНОВАТИВНИ ПРОЕКТИ

Рискът се определя като субективна характеристика на проекта по отношение на участниците и отразява възможността за негативни за него сценарии и последствия. Класификацията на риска може да бъде направена чрез класификационни признаци като по предмет, по вид инвестиция, степен на загуба в областта на влиянето и източник на възникване. Управлението на риска е процес, свързан с идентифицирането, анализа на рисковете и вземането на решения, които включват увеличаване на положителните и намаляване на отрицателните последици от настъпването на рискови събития. Рискът зависи от множество фактори, обикновено свързани с несигурността на външната среда и ограничените ресурси по проекта. Първите фактори включват непълна и ненадеждна информация, ограничения на капацитета на мениджърите да възприемат и обработват информация, случайни събития в работата на мениджърите и действия, свързани с борбата с конкурентите. Втората група включва материални, финансови и трудови ресурси. Идентифицирането на риска се извършва по различни методи, някои от които са: - Мозъчна атака - изглежда е най - често използваният метод за идентифициране на риска. Неговата цел е да се създаде разширен списък от рискове, които впоследствие могат да се използват за извършване на качествен и количествен анализ на риска. - Метод Delphi - използва се за постигане на съгласие между експерти относно списъка и характеристиките на рисковете - Анкета - е възможно идентифициране на риска чрез интервюта с експерти с помощта на специално разработени въпроси. - SWOT - Анализ - служат за разширяване на списъка на взетите под внимание рискове - Структурни диаграми - позволяват да се анализират особеностите на структурата на предприятията и произтичащите от това рискове - Струйни диаграми - представляват различни технологични процеси и техните взаимовръзки Към методите за управление на риска намален анализ на чувствителността на стабилността, определяне на параметрите за корекция на рентабилността на проекта, формализирано описание на несигурностите, анализ на сценария, метод Монте-Карло за изграждане на дърво на решения и други. Управлението на риска в иновативни проекти е от съществено значение и използването на методи за намаляване на риска чрез диверсификация или разпределение на рисковете освобождаване на средства за покриване на непредвидени рискове и застрахователни рискове. Качественото управление на риска увеличава шансовете за успех в управлението на проекти в дългосрочен план и значително намалява риска от неефективна реализация.

RISK MANAGEMENT IN INNOVATIVE PROJECTS

The risk is defined as the subjective characteristics of the project in terms of participants and reflects the possibility of a negative for him scenarios and consequences. Risk classification can be made by classification signs such as by subject, by type of investment, degree of loss in the field of vilyanie and source of occurrence. Risk management is a process associated with the identification, analysis of risks and decision-making, which include increasing the positive and reduce the negative consequences of the occurrence of risk events. The risk depends on multiple factors usually associated with the uncertainty of the external environment and limited resources on the project. At the first factors include incomplete and untrustworthiness of information, capacity constraints managers to perceive and process information, randomly occurring events in the work of managers and actions related to counter competitors. The second group includes material, financial and labor resources. Identification of the risk is carried out by various methods, some of which are: - Brainstorming - appears to be the most commonly used method for identification of risk. Its purpose is to establish an extended list of risks that can be subsequently used to conduct qualitative and quantitative risk analysis. - Delphi method - used to reach agreement among experts regarding the list and characteristics of risks - Poll - is possible identification of risk by interviews with experts with the help of specially designed questions. - SWOT - Analysis - serve to expand the list of risks taken into account - Structural diagrams - allow to analyze the peculiarities of the structure of enterprises and the resulting risks - Streaming charts - represent different technological processes and their interrelationships To the methods of risk management decreased sensitivity analysis of stability, determining the profitability correction parameters of the project, formalized description of uncertainties, scenario analysis, Monte-Carlo method of building a decision tree and others. Risk management in innovative projects is essential and the use of methods to reduce the risk by diversification or distribution of risks release of funds to cover unforeseen risks and insurance risks. Qualitative risk management increases the chances of success in project management in the long term and significantly reduces the risk of ineffective realization.

Методи Иванов

ОСОБЕНОСТИ НА РЕГИОНАЛНАТА ИКОНОМИЧЕСКА СИГУРНОСТ

Определянето на особеностите на регионалната икономическа сигурност са в пряка зависимост от неделимия характер на сигурността и икономическото развитие и многобройните връзки и зависимости между тях. Важно място заемат и ресурсите, които са необходими за функционирането и развитието на сектора за сигурност особено в

условията на глобализация. За да се постигне ефективно поддържане на регионалната икономическа сигурност е необходимо да се обърне внимание, както на социалната и финансовата сфера, така и на енергийния сектор и сектора за сигурност. Особено в областта на развитието на човешките ресурси, търсенето на възможности за намаляване на безработицата, социалното включване на хората в неравностойно положение и работата с малцинствата, които са важни елементи за поддържане на стабилна регионална икономическа сигурност за отделната териториална единица. Естествено, не трябва да се забравя и възможността за поддържане на стабилна банкова система и национална валута. От определящо значение за стабилността е и поддържането на взаимодействие с Европейския съюз особено по оперативните програми, при създаването на възможности за ускорено усвояване на средства от европейските фондове, както и създаването на политики за изграждане на собствени програми за развитие на структуроопределящите отрасли за даден регион. Открояването на особеностите на регионалната икономическа сигурност задължават да се отдели нужното внимание и върху развитието на енергийния сектор, особено по отношение на необходимостта от подобряване на съществуващата енергийна инфраструктура, както и в частности изграждане на нови мощности и развитие на нови енергоносители. Съществена роля и място при поддържането на регионалната икономическа сигурност трябва да се отдели и на сектора за сигурност и отбрана, особено по отношение на изграждането и усъвършенстването на междуведомствената координация съчетано със създаването на йерархичност в сектора за сигурност. Определено трябва да се има предвид, че регионалната икономическа сигурност трябва да включва човешки измерения на икономическото благосъстояние, като реален достъп до храна, енергия, техническа инфраструктура, пенсионни и здравни услуги в териториално обособени граници. Определено не трябва да се свързва регионалната икономическа сигурност само и единствено с гарантиране на икономическите основи на развитието, тъй като съществуват множество други показатели, които ще повлияят върху регионалната икономика и регионалното развитие на териториално-административната единица. Целта на настоящето изследване е да се покажат особеностите на регионалната икономическа сигурност в епохата на глобализацията и едновременно с това да се определи потенциала за създаване на устойчиви регионални икономически системи, които да устоят на съвременните обществени рискове.

SPECIFIC FEATURES OF REGIONAL ECONOMIC SECURITY

Determining the features of regional economic security are directly dependent on the indivisible nature of security and economic development, and the numerous links and relationships between them. Also important are the resources that are needed for the functioning and development of the security sector, especially in the context of globalization. In order to achieve effective maintenance of regional economic security, attention needs to be paid to both the social and financial spheres, the energy sector and the security sector. Especially in the field of human resource development, the search for opportunities for reducing unemployment, social inclusion of disadvantaged people and working with minorities, which are important elements for maintaining stable regional economic security for the individual territorial unit. Naturally, the possibility of maintaining a stable banking system and national currency should also be kept in mind. Crucial to stability is the maintenance of interaction with the European Union in particular under the Operational Programs, in creating opportunities for an accelerated absorption of European funds, as well as the creation of policies for the development of own development programs for structurally identifying industries for a given region. Highlighting the specific features of regional economic security require that due attention be paid to the development of the energy sector, especially with regard to the need to improve the existing energy infrastructure and in particular to build new capacities and develop new energy sources. An important role and place in maintaining regional economic security must also be devoted to the security sector, especially with regard to the establishment and improvement of inter-agency coordination combined with the establishment of hierarchy in the security sector. It must be borne in mind that regional economic security must involve human dimensions of economic well-being, such as real access to food, energy, technical infrastructure, retirement and health services within territorially separate areas borders. Certainly, regional economic security should not be linked solely to guaranteeing the economic foundations of development, as there are a number of other indicators that will influence the regional economy and the regional development of the territorial-administrative unit. The aim of the present study is to show the specific features of regional economic security in the age of globalization and at the same time to identify the potential for creating sustainable regional economic systems that will resist today's social risks.

Методи Иванов

ОСОБЕНОСТИ НА РИСКОВЕТЕ ПОРОДЕНИ ОТ ГЛОБАЛИЗАЦИОННИТЕ ПРОЦЕСИ

Глобализацията трябва да отразява съществуващите обективни тенденции, които са свързани с динамиката и интензификацията на икономическото, политическото, информационното, културното и научното сътрудничество, подобряването на отношенията и взаимодействието между страните като пряк резултат от развитието на комуникационните технологии и нивото на икономическо развитие.

Metodi Ivanov

FEATURES OF RISKS RELATED TO GLOBALIZATION PROCESSES

Globalization must reflect existing objective trends that are related to the dynamics and intensification of economic, political, information, cultural and scientific cooperation, the improvement of relations and interaction between countries as a direct result of the development of communication technologies and the level of economic development.

Климент Найденов, Методи Иванов

РЕГИОНАЛНИ ОСОБЕНОСТИ ПРИ ТРАНСФЕРА НА ИНСТРУМЕНТИ, ВЛИЯЕЩИ ПРИ ОПРЕДЕЛЯНЕТО НА НАЦИОНАЛНАТА И РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА НА СТРАНАТА

Целта на настоящия доклад е да покаже регионалните особености при измерването на активния начин на живот при възрастните хора чрез използвания Индекс за активен живот на възрастните хора от Министерство на труда и социалната политика за разработването на Национална цялостна стратегия за активен живот на възрастните хора в България за периода 2016 – 2030г. Чрез представяне на социално- икономическите и демографски последици от застаряването на населението и неговото отражението върху пазара на труда ще бъде направен опит за критичен анализ и представяне на данни в допълнение на направените анализи до този момент свързани с Индекса за активен живот на възрастните хора. На основата на направения анализ ще дадем оценка за влиянието на експертите и на заинтересованите страни върху трансфера на инструменти и приложението им в българската действителност.

Kliment Naydenov, Metodi Ivanov

REGIONAL PECULIARITIES IN THE TRANSFER OF TOOLS INFLUENCING THE NATIONAL AND REGIONAL POLICY OF THE COUNTRY

The objective of this report is to show the regional characteristics when measuring active lifestyle for older people through the use indexes for active aging by the Ministry of Labor and Social Policy to develop national comprehensive strategy for active aging in Bulgaria the period 2016 - 2030. By presenting the socio-economic and demographic consequences of population aging and its impact on the labor market, we will attempt to critically analyze and present data in addition to the analyzes to date associated with the index for active aging. Based on the analysis we will give an assessment of the impact of the experts and stakeholders on the transfer of tools and their application into the Bulgarian reality.

Методи Иванов

ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ АДМИНИСТРАТИВНОТО ОБСЛУЖВАНЕ

Осъществяването на оценка на риска при предоставянето на административните услуги е свързано, от една страна, с компетентността, възнаграждението и мотивацията на служителите в администрацията, от друга страна с нормативните разпоредби, които трябва да са ясни и разбираеми за потребителите на административните услуги. Регулаторната рамка трябва да бъде задължителен елемент на устойчивите системи и в същото време трябва да бъде гарант за доброто управление. Приложените административни практики, правила и процедури за работа, както и междуведомствената координация и контрол могат да се разглеждат като основен инструмент, който коригира недостатъците в предоставянето на административни услуги на населението в страната. Целта на изследването е да се анализират факторите, влияещи върху оценката на административните услуги.

Metodi Ivanov

RISK EVALUATION AT THE ADMINISTRATIVE SERVICES

The implementation of a risk assessment in the administrative services is related, on the one hand, to the competence, remuneration and motivation of the employees in the administration, on the other hand to the regulatory provisions, which must be clear and understandable to the users of administrative services. A regulatory framework must be a mandatory element of sustainable systems and, at the same time, must be a guarantor of the good governance. Applied administrative practices-, rules - and procedures for work, as well as interdepartmental

coordination and control can be seen as a major tool, which correcting the shortcomings in the administrative services delivery to the population in the country. The purpose of the survey is to analyze the factors influencing the assessment of the administrative services.

Методи Иванов, Климент Найденов, Тони Трайков

ПРОБЛЕМИ ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО И РАЗВИТИЕТО НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В РЕГИОНАЛНИТЕ АДМИНИСТРАТИВНИ СТРУКТУРИ

Целта на настоящия доклад е да се конкретизират проблемите при управлението на човешките ресурси при регионалните административни структури, като се проследят в ретроспективен план възможностите и развитието на човешките ресурси при конкретни регионални административни структури. На основата на очерталите се проблемни аспекти при управлението на човешките ресурси, при регионалните организации, авторът ще си постави за цел да изведе конкретни насоки за развитие, както и да обособи и систематизира тематично проблемните области при управлението и развитието на човешките ресурси в регионалните административни структури. Изводите направени в настоящия доклад ще бъдат с практикоприложен характер по отношение на лицата заемщи ръководни длъжности при регионалните административни организации и едновременно с това ще бъдат насочени към определянето на положителни модели на управление и развитие на човешките ресурси в регионалните организации.

Metodi Ivanov, Kliment Naydenov, Tony Traykov

PROBLEMS IN THE MANAGEMENT AND DEVELOPMENT OF THE HUMAN RESOURCES IN THE REGIONAL ADMINISTRATIVE STRUCTURES

The aim of the current report was to be specified the problems in the management of human resources at regional administrative structures such as be tracked in the retrospective plan the opportunities and the development of human resources in specific regional administrative structures. On the basis of the problems identified aspects of the management of human resources in the regional organizations, the author will aim to put specific guidelines for development as well as to differentiate and systematize the thematically the problem areas in the management and the development of human resources in the regional administrative structures. The conclusions in this report will be with the practical and applicable character with regard to persons holding managerial positions at regional administrative bodies and at the same time will be aimed at establishing of the positive models in governance and human resource development in regional organizations.

Климент Найденов , Методи Иванов

УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕМОГРАФСКИЯ РИСК В Р БЪЛГАРИЯ – ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВИ

Тенденцията на застаряване на работната сила, която се наблюдава в Р България, ще има сериозни последици за икономиката ѝ. Не след дълго фирмите ще бъдат изправени пред остър недостиг на работна ръка, тъй като работниците ще се пенсионират и с тях ще си заминат и обемът от знания, който притежават. От друга страна ще се наблюдава все повече спад в производителността сред по-възрастните работници, особено при физически натоварващите работи. Поради тази причина е редно да се прави постоянна оценка на рисковия капацитет и рисковата производителност. Това включва изучаване на възрастовата структура на работниците и това как тя ще се променя в следващите 15-20 години. Този анализ може да се прави освен на фирмено ниво и на регионално. Мениджърите ще трябва все повече да отчитат демографските промени на дадена територия и да ги включват в стратегическото планиране на бъдещото развитие на фирмите си. Те ще могат да анализират бъдещото предлагане на работници на пазара на труда с цел наемането им, а и да следят своите конкуренти по отношение на задоволяване на потребностите им от работна сила. Все повече мениджъри ще се наложи да обръщат внимание на мерките в своите стратегически планове за развитие, свързани със запазване на продуктивността на по-възрастните работници. Ключът към успеха ще бъде идентифицирането на евентуалните проблеми в зародиш и тяхната превенция, като по този начин фирмите ще получават конкурентни предимства пред останалите фирми.

Kliment Naydenov, Metodi Ivanov

MANAGEMENT OF DEMOGRAPHIC RISK IN BULGARIA – TRENDS AND PROSPECTS

The trend of an aging workforce, which is observed in Bulgaria, will have serious consequences for its economy. Soon companies will face an acute shortage of labor, as workers will retire and will be gone and the volume knowledge they have. On the other side will be seen more decline in productivity among older workers, especially in physically demanding work. It is therefore appropriate to make a constant assessment of the risk capacity and risk performance. This includes studying the age structure of workers and how it will change in the next 15-20 years. This analysis can be done at company level and at the regional as well. Managers will increasingly need to take account of demographic change in a given territory and involve them in the strategic planning of future development of their companies. They will be able to analyze

the future supply of workers in the labor market with the aim of recruiting them, and to monitor their competitors in terms of meeting the needs of their workforce. More and more managers will need to pay attention to the measures in their strategic development plans of maintaining the productivity of older workers. The key to success will be to identify potential problems in the bud and their prevention, thus the companies will receive a competitive advantage over other firms.

Методи Иванов, Климент Найденов

СТРАТЕГИЧЕСКОТО ПРОСТРАНСТВЕНО ПЛАНИРАНЕ КАТО ИНСТРУМЕНТ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ В БЪЛГАРИЯ

Стратегическото пространствено планиране има съществено значение при формирането на политики за икономическо развитие, както при определянето на необходимостта от жилищно застрояване и настаняване за социално уязвими групи от населението, така и при дефинирането и идентифицирането на широк спектър от правителствени програми и политики в областта на здравеопазването, заетостта, образованието, транспорта, околната среда, културата и т.н. Стратегиите за пространствено развитие имат по-широк обхват, в сравнение с регионалните стратегии за развитие, които основно се фокусират върху икономическите дейности в отделната териториална единица. Въпреки това, обхватът и характерът на разглежданите дейности от пространственото планиране, регионалното развитие и регионалното планиране ни дават основание да ги разглеждаме като сходни или поскоро като изключително тясно свързани дейности. Регионалните стратегии за развитие в България са силно формализирани, тъй като наблюдаваме, че съдържанието и заложените цели в отделните регионални стратегии за развитие са като предписание на съществуващото законодателство, което се вижда при реализация на процеса на изготвяне на стратегията за регионално развитие или плана за регионално развитие, при който се спазват обозначените срокове в съществуващото законодателството по отношение на извършването на консултации с ключови агенции, дирекции, неправителствени организации, както и други изградени и съществуващи йерархични нива на управление в централната и местната власт. В съдържателен план се изисква съответствие на стратегията за регионално развитие със съществуващите на високо административно ниво нормативни актове, планове и стратегии.

Metodi Ivanov , Kliment Naydenov

THE STRATEGIC SPATIAL PLANNING AS A TOOL FOR ENCOURAGING THE REGIONAL DEVELOPMENT IN BULGARIA

The strategic spatial planning is essential to the forming policies for economic development in determining the necessity by residential developments and accommodation for the socially vulnerable groups of the population and in the definition and identification of a wide array of government programs and policies on health, employment, education, transport, environment, culture etc. The strategies for spatial development have a wider scope, compared with the regional development strategies, which mainly are focused on economic activities in separate territorial unit. However, the scope and character of the considered activities of spatial planning, regional development and regional planning gives us reason to regard them as similar to or more like the exceptionally closely associated activities. The regional development strategies in Bulgaria are strongly formalized, as we see, the content and the set objectives in the various regional development strategies are taking prescription of the existing legislation which can be seen in the implementation of the process of the preparing regional development strategy or the plan for regional development, which preserves the designated deadlines in the existing legislation on carrying out consultations with key agencies, departments, NGOs and other established and existing hierarchical levels of the management in the central and local government. In terms of contents is required accordance of the regional development strategy with the existing on a higher level the administrative legislative acts, plans and strategies.

Методи Иванов

СТРАТЕГИЧЕСКОТО ПРОСТРАНСТВЕНО ПЛАНИРАНЕ КАТО ФАКТОР ЗА РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНАЛНОТО СТОПАНСТВО

Стратегическото пространствено планиране може да се разглежда като функция на публичния сектор, която влияе върху пространственото разпределение и развитието на социално-икономическите дейности в конкретна обособена територия. Целта на настоящия доклад е да се идентифицират основните характеристики на стратегическото устройство на територията и да се идентифицират проблемите при прилагането му от органите на публичната администрация, които оказват влияние върху развитието на регионалната икономика.

Metodi Ivanov

STRATEGIC SPATIAL PLANNING AS A FACTOR FOR DEVELOPMENT OF THE REGIONAL ECONOMY

The strategic spatial planning can be seen as a function of the public sector, which affects the spatial distribution and development of socio-economic activities in specific separate territory. The goal of the present report is to identify the main features of the strategic spatial planning and to identify problems in its implementation by bodies of the public administration, which affect the development of regional economy.

Методи Иванов

ПРОБЛЕМИ ПРИ ВНЕДРЯВАНЕТО И ПЛАНИРАНЕТО НА Е-УПРАВЛЕНИЕ В РЕГИОНАЛНИТЕ АДМИНИСТРАТИВНИ СТРУКТУРИ

С този доклад авторът ще се опита да очертае проблемите при внедряването и планирането на електронното управление в регионалните административни структури. Основната цел ще бъде предоставяне на възможности за използване на електронното управление в регионалните административни структури като важен фактор за предоставяне на по-качествени и по-достъпни услуги, както и за определяне на ефективността и ефективността на регионалните административни структури, участващи в административно обслужване на хората в региона.

Metodi Ivanov

PROBLEMS IN DEPLOYING AND PLANNING OF THE E-GOVERNANCE IN REGIONAL ADMINISTRATIVE STRUCTURES

With this report, the author will attempt to outline the problems in deploying and planning of the E-governance in regional administrative structures. The main goal will be to provide opportunities for the use of e-government in the regional administrative structures as an important factor in provision on more qualitative and more accessible services as well as in determining efficiency and effectiveness of the regional administrative structures taking part in the administrative services on the people in the region.

Методи Иванов

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА РЕГИОНАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ НА ОБЩИНА БЛАГОЕВГРАД

Целта на настоящия доклад е да бъдат представени възможностите за постигане на регионален икономически растеж на община Благоевград, като се направи моментна снимка на състоянието на развитие на общината и се идентифицират възможностите за постигането на регионален икономически растеж. В настоящата статия авторът ще направи опит да представи и изведе насоки с практико-приложен характер за икономическото развитие на град Благоевград и неговото превръщане в притегателен център за развитие на индустриални и логистични бази на територията на общината. Също така ще бъде представен и анализиран потенциалът за развитие на общината като иновационен център за създаването на университетски технопарк, чиито потенциал се крие във факта, че гр. Благоевград е университетски град и едновременно с това е притегателен център за младите и образовани лица от общината и областта. В статията ще бъде обърнато внимание и върху развитието на туризма в общината, имайки предвид че туризма се възприема като приоритетен отрасъл за Република България, ще бъде обърнато нужното внимание и върху предизвикателствата за развитие на туристическата инфраструктура, което допълнително ще допринесе за постигане на регионален икономически растеж и превръщането на общинския и областен център в „двигател“ за постигане на балансирано интегрирано развитие в региона.

Metodi Ivanov

OPPORTUNITIES FOR ACHIEVING REGIONAL ECONOMIC GROWTH OF BLAGOEVGRAD MUNICIPALITY

The purpose of this report is to present the opportunities for achieving regional economic growth of the municipality of Blagoevgrad, taking a snapshot of the state of development of the municipality and identifying opportunities for achieving regional economic growth. In this article the author will try to present and outline guidelines of practical and applied nature for the economic development of Blagoevgrad and its transformation into an attractive center for the development of industrial and logistics bases in the municipality. The potential for development of the municipality as an innovation center for the creation of a university technology park will also be presented and analyzed, whose potential lies in the fact that Blagoevgrad is a university city and at the same time an attractive center for young and educated

area. The article will also pay attention to the development of tourism in the municipality, given that tourism is perceived as a priority sector for the Republic of Bulgaria, will pay due attention to the challenges of tourism infrastructure development, which will further contribute to regional economic growth and the transformation of the municipal and regional center into an "engine" for achieving balanced integrated development in the region.